



**Profil praktyczny**

# **Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

---

Nazwa kierunku studiów: **stosunki międzynarodowe**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

**Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **20-21.04.2023.**

**Warszawa, 2023**

(rok opracowania raportu)

## Spis treści

<b>1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu</b>	<b>4</b>
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
<b>2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów</b>	<b>6</b>
<b>3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA</b>	<b>7</b>
<b>4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia</b>	<b>8</b>
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	38
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43
Zalecenia	46
<b>5. Załączniki:</b>	<b>47</b>
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	47
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	47

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	52
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____	52
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	58
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	68
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	68
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	71

## 1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

### 1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr Martin Dahl - członek PKA

#### **członkowie:**

1. dr hab. Joanna Rak - ekspert PKA
2. dr hab. Marcin Roman Czubala Ostapiuk – ekspert PKA
3. Kamil Bonas – ekspert PKA z grona studentów
4. Andżelika Jabłońska – ekspert PKA z grona pracodawców
5. dr Anna Sikora – sekretarz zespołu oceniającego

### 1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe, prowadzonym w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2022/2023. Poprzednia wizytacja na kierunku odbyła się w roku akademickim 2018/2019 i na podstawie uchwały z Prezydium PKA z dnia 28 listopada 2019 roku nr 873/2019 zakończyła się wydaniem oceny warunkowej.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez Władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniającego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji po lekturze raportu samooceny. Zespół zapoznał się z załączonymi dokumentami do raportu samooceny oraz dodatkowymi informacjami przesłanymi przez Uczelnię przed wizytacją. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz sformułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół oceniający dokonał wyboru prac dyplomowych i prac etapowych, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane

z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

Przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in.: realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz systemu wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia kompleksowej oceny wszystkich kryteriów oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu oceniającego z koordynatorem wizytacji, wyznaczonym z ramienia Uczelni, na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

## 2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Stosunki międzynarodowe	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek <sup>1,2</sup>	Nauki o polityce i administracji– 79% Ekonomia i finanse– 28% Nauki prawne — 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów – 182 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych <sup>3</sup> /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	750 godzin – 30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1) <i>Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna</i>  2) <i>Zarządzanie procesami migracyjnymi</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom		
	<b>Studia stacjonarne</b>	<b>Studia niestacjonarne</b>
Liczba studentów kierunku	76	14
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów <sup>4</sup>	1798	1060
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	101	71
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana	109	109

<sup>1</sup>W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

<sup>2</sup> Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

<sup>3</sup> Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

<sup>4</sup> Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66	66

**3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA**

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium niespełnione

#### 4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

##### Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

###### Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe w zakresie studiów pierwszego stopnia są zgodne ze strategią Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSPA) (Strategia WSPA 2021–2026, Statut WSPA z dnia 16 maja 2022 r.). Istotą koncepcji kształcenia jest tworzenie warunków do rozwoju, wspierania, pobudzania, uczenia innowacyjnej kreatywności oraz poszerzania perspektywy poznawczej. Jednocześnie koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku jest zgodna z polityką jakości Uczelni, której głównym celem jest efektywne odpowiadanie na aktualne wyzwania stawiane przez studentów i pracodawców. Cele kształcenia na wizytowanym kierunku są zorientowane na kształcenie będące odpowiedzią na dynamicznie zmieniającą się sytuację polityczną, ekonomiczną, społeczną, kulturową i prawną Polski w stosunkach międzynarodowych, zwłaszcza państwa sąsiedzkiego Ukrainy, na której terytorium trwa wojna i Białorusi, na granicy, z którą trwa konflikt hybrydowy. Co więcej, w cele wpisuje się dążenie do zapewnienia wiedzy i kompetencji niezbędnych do efektywnego, nowatorskiego i kreatywnego rozwiązywania problemów w środowisku międzynarodowym. Cele kształcenia uwzględniają przy tym potrzeby studentów (dogłębne poznanie uwarunkowań kulturowych i społecznych decyzji politycznych o znaczeniu międzynarodowym i regionalnym) i pracodawców z województwa lubelskiego (głównie urzędów administracji publicznej, zwłaszcza zajmujących się różnymi aspektami migracji). Pozostałe specyficzne cele to przekazanie wiedzy oraz umiejętności do współpracy międzynarodowej, w tym biznesu międzynarodowego i współpracy transgranicznej oraz zarządzania procesami migracyjnymi.

Kierunek jest przyporządkowany w 79% do nauk o polityce i administracji (dyscyplina wiodąca), w 15% do ekonomii i finansów i w 6% do nauk prawnych. Koncepcja i cele kształcenia na wizytowanym kierunku mieszczą się w tych dyscyplinach. Te ostatnie stanowią teoretyczne podstawy dla ocenianego kierunku, na których skonstruowana została koncepcja kształcenia. Dyscyplina wiodąca jest źródłem podstaw teoretycznych do uczenia się identyfikowania procesów i zjawisk politycznych w środowisku międzynarodowym. Pozostałe dyscypliny są niezbędne do uczenia się znaczenia ekonomicznego i prawnego kontekstu i konsekwencji działań w środowisku międzynarodowym, kluczowych do ich rozpoznawania i modelowania. Zachowana została spójność w zakresie najważniejszych przesłanek i celów prowadzenia kierunku studiów wykazanych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku stosunki międzynarodowe. Zgodnie z ich założeniami bowiem studenci przygotowują się do samodzielnego nabywania i uzupełniania wiedzy i umiejętności w kontekście globalizacji, akulturacji, zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju, postępu procesów integracyjnych w Europie oraz trwających konfliktów, w tym zbrojnych i hybrydowych. Studenci nabywają wiedzę o funkcjonowaniu i środowisku wielokulturowym o różnych kulturach prawnych, prawie obowiązującym w Polsce oraz szerzej – prawie międzynarodowym i potrafią samodzielnie ją aktualizować. Potrafią oni w sposób kreatywny wykorzystać wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów w pracy zawodowej, np. pracownika instytucji i organizacji międzynarodowych, administracji publicznej odpowiedzialnego za



współpracę międzynarodową, organizatora wydarzeń międzynarodowych (np. konferencji, kongresów, sympozjów, zjazdów, wydarzeń dyplomatycznych), pracownika sektora pozarządowego pracującego w projektach międzynarodowych, przedsiębiorcy zaangażowanego w transgraniczną lub międzynarodową działalnością gospodarczą.

Co ważne, koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na zmieniające się potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (podmiotów prywatnych i państwowych), w tym zawodowego rynku pracy. Wskazuje na to wyspecjalizowanie przygotowania do pełnienia wyżej wskazanych ról zawodowych w odpowiedzi na zmiany społeczne dokonujące się w wyniku wydarzeń politycznych, zmian w prawie i zmian uwarunkowań ekonomicznych takich jak np. napływ uchodźców wojennych, prowadzenie wojny hybrydowej, nowe obszary współpracy organizacji pozarządowych, rozszerzanie współpracy transgranicznej i międzynarodowej działalności gospodarczej.

Koncepcja i cele kształcenia są konsultowane z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. W wyniku konsultacji z pierwszą z wymienionych grup w koncepcji kształcenia pojawiła się orientacja na nabywanie przez studentów umiejętności rozwiązywania problemów pojawiających się w bieżącej działalności podmiotów stosunków międzynarodowych. W wyniku konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi, do koncepcji kształcenia włączono wykorzystanie najlepszych praktyk dotyczących wzorców i doświadczeń krajowych, jak i międzynarodowych, właściwych dla kształcenia praktycznego na kierunku stosunki międzynarodowe, utrzymywanie równowagi pomiędzy podejściem naukowym i praktycznym poprzez odpowiedni dobór kadry dydaktyczno-naukowej, stały kontakt z pracodawcami, zwłaszcza administracją państwową i organizacjami pozarządowymi oraz uwzględnienie założeń Strategii Miasta Lublin 2030.

Ogólne efekty założone dla kierunku dla zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Obejmują one bowiem uczenie się podstaw teoretycznych badań nad stosunkami międzynarodowymi kluczowych do właściwej diagnozy problemów w pracy zawodowej, zwłaszcza uwarunkowań prawnych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych decydowania politycznego w środowisku międzynarodowym. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności wykorzystywania właściwych metod i narzędzi z zakresu nauki stosunków międzynarodowych, w tym gospodarczych i prawnych, w celu prognozowania procesów i zjawisk w sferze publicznej. Są to ważne umiejętności dla optymalizacji współpracy międzynarodowej w synergii z otoczeniem społecznym. Kompetencje społeczne są zorientowane na przygotowanie do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz przedsiębiorczego i kreatywnego rozwiązywania problemów pojawiających się w pracy zawodowej. Z perspektywy realizacji profilu praktycznego ważne jest położenie nacisku na praktyczne wykorzystanie wiedzy do aktywnego kształtowania środowiska lokalnego będącego pod wpływem procesów kulturowych i społecznych stanowiących efekt intensyfikacji współpracy międzynarodowej i kontaktów międzykulturowych. Wszystkie efekty uczenia się dla wizytowanego kierunku są zgodne z odpowiednim szóstym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kierunkowe efekty uczenia się są specyficzne i w znacznym stopniu zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. W zakresie nauk o polityce i administracji koncentrują się na wiedzy o państwach, organizacjach międzynarodowych, korporacjach transnarodowych i organizacjach pozarządowych jako podmiotach politycznych. Co więcej, obejmują wiedzę na temat współpracy między instytucjami i organami państwowymi na poziomach międzynarodowym, rządowym i samorządowym. Zastosowania tej

wiedzy ograniczają się do regionu ze względu na specyfikę efektów uczenia się w zakresie wiedzy. Polegają na właściwym diagnozowaniu i prognozowaniu scenariuszy decyzyjnych podmiotów politycznych w stosunkach międzynarodowych. Mankamentem jest jednak ignorowanie najnowszych trendów w naukach o polityce i administracji ważnych z perspektywy roli instytucji państwowych i organizacji międzynarodowych w generowaniu legitymizacji demokratycznej. W czasie kryzysów politycznych (po wielkim kryzysie ekonomicznym 2007-2009, kryzysie uchodźczym i kryzysie zdrowia publicznego) dochodzi do erozji demokracji w regionie europejskim, na który zorientowane są efekty uczenia się. Wiedza na temat charakterystyk legitymizacji demokratycznej i autokratycznej jest niezbędna do identyfikowania i prognozowania decyzji politycznych oraz ochrony demokratycznych struktur politycznych, także międzynarodowych. Rekomenduje się aktualizację efektów uczenia się w zakresie nauk o polityce i administracji, aby były zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami. Nieuwzględnienie aktualnych podstaw teoretycznych zrozumienia legitymizacji demokratycznej i autokratycznej ogranicza efekty uczenia się do osiągnięcia częściowej wiedzy i umiejętności interpretowania, diagnozowania i prognozowania decyzji politycznych podmiotów krajowych i międzynarodowych.

Z kolei w zakresie ekonomii i finansów, efekty uczenia się są zorientowane na wiedzę i umiejętności obejmują identyfikowanie oraz analizowanie wybranych procesów gospodarczych, map gospodarczych, wskaźników ekonomicznych i danych statystycznych dotyczących rynku wewnętrznego Unii Europejskiej i rynków krajowych. Wreszcie, w zakresie nauk prawnych, efekty uczenia się uwzględniają wiedzę o i umiejętności tworzenia i stosowania zasad zawierania i realizacji umów, projektów i transakcji handlowych na rynku krajowym i międzynarodowym. Kierunkowe efekty uczenia się są również zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla stosunków międzynarodowych. Najważniejsze obszary to praca w podmiotach państwowych, międzynarodowych i prywatnych współpracujących z zagranicznymi podmiotami.

Kierunkowe efekty uczenia się uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla stosunków międzynarodowych, w tym komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co jest właściwe dla studiów pierwszego stopnia. Wreszcie, efekty uczenia się zawierają 4 kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla stosunków międzynarodowych. Ich istotę stanowi przygotowanie do wejścia w wyżej przywołane role zawodowe i kreatywne ich realizowanie, samodzielne oraz przy wsparciu innych ekspertów.

Prawie wszystkie efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Są bowiem specyficzne i możliwe do indywidualnego zidentyfikowania w warunkach zajęć i egzaminacyjnych oraz w praktyce pełnienia ról zawodowych. Wyjątek stanowi efekt uczenia się w zakresie umiejętności STM\_U05, który wskazuje „potrafi analizować oraz interpretować wybrane decyzje oraz działania władzy państwowej”. Według aktualnego stanu wiedzy w zakresie nauk o polityce i administracji opis ten zawiera poważny błąd merytoryczny ontologizacji władzy państwowej, czyli traktowania relacji pomiędzy rządzącymi a rządzonymi w państwie jako podmiotu podejmującego decyzję i realizującego działania. Takie ujęcie umiejętności jest niezrozumiałe i pozostawia szerokie pole do domysłów związanych z osiąganiem efektów uczenia się i ich weryfikacji. Rekomenduje się usunięcie błędu merytorycznego polegającego na ontologizacji władzy państwowej z opisu efektu uczenia się w zakresie umiejętności

STM\_U05 tak, żeby umiejętność była możliwa do osiągnięcia, sformułowana w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu jej weryfikacji.

**Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Nie dotyczy

**Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1**

Kryterium spełnione

**Uzasadnienie**

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią i polityką jakości Uczelni oraz wpisują się w dyscypliny, do których kierunek został przyporządkowany. Uwzględniają one postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla stosunków międzynarodowych, o czym świadczy wzięcie pod uwagę zmieniającej się sytuacji geopolitycznej Polski i województwa lubelskiego jako potencjalnych miejsc pracy. Dzięki współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi koncepcja i cele kształcenia są tworzone i modyfikowane tak, aby odpowiadały na zmieniające się potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy.

Kierunkowe efekty uczenia się dla zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym oraz właściwym szóstym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Opisują one bowiem w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów. W znaczącym stopniu są również spójne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Zidentyfikowany brak aktualizacji dotyczy nieuwzględnienia specyfiki i roli środowiska międzynarodowego w czasie kryzysów politycznych związanych z erozją demokracji i autokratyzacją. Kierunkowe efekty uczenia się pomijają ważne z punktu widzenia jakości demokracji aspekty legitymizacji demokratycznej. Efekty uczenia się są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla stosunków międzynarodowych. Odpowiadają one potrzebom lokalnych i regionalnych rynków pracy.

Konfiguracja rodzajów efektów uczenia się wskazuje, że uwzględniają one w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne kluczowe w działalności zawodowej właściwej dla stosunków międzynarodowych.

Znacząca większość efektów uczenia się jest możliwa do osiągnięcia i sformułowana w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Jeden efekt uczenia został błędnie sformułowany z perspektywy aktualnego stanu wiedzy w naukach o polityce i administracji.

**Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

--

**Zalecenia**

--

## **Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**

Program studiów kierunku stosunki międzynarodowe składa się osiemnastu grup zajęć. Najważniejsze treści programowe, włączając te związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, studenci realizują w ramach ośmiu grup zajęć, w których skład wchodzi pogrupowane zajęcia kierunkowe: *człowiek w otoczeniu międzynarodowym, wprowadzenie do stosunków międzynarodowych, podstawy stosunków międzynarodowych, kultura w stosunkach międzynarodowych, prawne i ekonomiczne aspekty stosunków międzynarodowych, integracja europejska, polityka zagraniczna i dyplomacja, globalizacja i regionalizacja*. Siedem grup zajęć zawiera zajęcia pozwalające na osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu wiedzy ogólnoakademickiej. Odnoszą się one do kompetencji społecznych i wiedzy ogólnej. Obejmują m.in. *ochronę danych osobowych i własności intelektualnej, psychologię, filozofię, BHP i technologie informacyjne*. W skład dwóch kolejnych grup zajęć wchodzi zajęcia specjalnościowe, w ramach których student nabywa szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną. Dwie grupy zajęć obejmują zajęcia przygotowujące studentów do napisania pracy dyplomowej oraz prowadzenia działalności zawodowej dzięki obowiązkowym praktykom zawodowym.

Przypisane grupom zajęć treści programowe dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku stosunki międzynarodowe są zgodne z efektami uczenia się. Włączone zostały do nich normy, zasady i aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej i zawodowego rynku pracy właściwych dla stosunków międzynarodowych. Uwzględniają one również podstawową wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Jednakże, analiza sylabusów do zajęć wskazuje, że nie jest to najnowsza wiedza zgodna z aktualnym stanem rozwoju dyscyplin. Sylabusy nie są co roku aktualizowane. Przykładowo, najnowsza literatura dla zajęć z *demografii* pochodzi z 2018 i tym samym pomija ważne zagadnienia związane z przemianami demograficznymi po wielkich kryzysach – uchodźczym i globalnego zdrowia publicznego; zajęcia z *systemów politycznych* – najnowsza literatura pochodzi z 2016 i tym samym pomija wiedzę na temat dwóch ostatnich fal autokratyzacji współczesnych systemów politycznych i stabilności reżimów politycznych (np. represji, legitymizacji i kooptacji elit); zajęcia ze *świadomości wartości* – najnowsza literatura z 2011 i tym samym pomija rekonfigurację wartości post-materialnych znamiennej dla czasów pandemicznych i post-pandemicznych; *wstęp do nauki o państwie i polityce* – najnowsza literatura z 2011 i tym samym ignoruje ponad 10 lat studiów nad procesami i zjawiskami politycznymi (wiele teorii przedstawionych w rekomendowanych podręcznikach zostało odrzuconych lub zrewidowanych w ostatnich latach w wyniku teorio-weryfikacyjnych i teorio-generacyjnych badań empirycznych). Problematyczny jest zakres wiedzy ujęty w sylabusie do zajęć z *seminarium i przygotowania pracy dyplomowej*. Zaproponowana literatura do zajęć jest w znacznym stopniu socjologiczna, w dużej mierze nieaktualna (wydana w latach 2001–2014) i niespecyficzna dla stosunków międzynarodowych. Nacisk położony jest na wiedzę i umiejętności prowadzenia badań sondażowych, które nie stanowią podstaw metodologicznych stosunków międzynarodowych, lecz mają charakter pomocniczy. Możliwe do zaakceptowania są treści ogólne znamienne dla dziedziny nauk społecznych, w których mieszczą się dyscypliny, do których przyporządkowany jest kierunek. Niezrozumiałe jest jednak zupełne pominięcie w przygotowaniu do napisania pracy dyplomowej

nawet podstawowych dla stosunków międzynarodowych paradygmatów (np. realizm, liberalizm, konstruktywizm, teorie krytyczne oraz ich odmiany) i ich roli w procesie badawczym.

Na wizytowanym kierunku, treści programowe nie są w pełni kompleksowe, ale są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Studenci nabywają bowiem szczegółową, podstawową wiedzę dotyczącą systemów politycznych i ustrojów państw współczesnych, praw człowieka, organizacji międzynarodowych, konstytucyjnego systemu organów państwowych, instytucji europejskich, ustroju samorządu terytorialnego w Polsce, polityki zagranicznej RP oraz procesów migracyjnych we współczesnym świecie. Nie jest to jednak w każdym przypadku aktualna wiedza, co obniża poziom jej kompleksowości. Zdobywają również umiejętności praktyczne z zakresu dwóch wybranych języków obcych, komunikacji międzykulturowej, protokołu dyplomatycznego i wizerunku instytucji.

Na wizytowanym kierunku, studia trwają sześć semestrów zarówno w przypadku studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Nakład pracy konieczny do ukończenia studiów wynosi 182 punktów ECTS dla obu form studiów. Liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów oraz poświęconych na praktyki zawodowe zostały właściwie określone. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć został poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tj. wykładów i seminariów, jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Zajęciom z bezpośrednim udziałem nauczyciela przypisano 101 punktów ECTS (56%) na studiach stacjonarnych i 71 punktów ECTS (40%) na studiach niestacjonarnych. Właściwości liczbowe są zgodne z wymaganiami określonymi w regulacjach prawnych dotyczących programu studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Sekwencja zajęć, dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są poprawne. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W przybliżeniu, proporcje godzinowe przypisane poszczególnym formom prowadzenia zajęć w stosunku do ogółu zajęć dydaktycznych są następujące na studiach stacjonarnych: wykłady – 22%, ćwiczenia – 26%, laboratoria – 11%, projekty – 7%, warsztaty – 4%, seminarium – 1%, praktyki zawodowe – 29%. Z kolei na studiach niestacjonarnych: wykłady – 17%, ćwiczenia – 17%; laboratoria – 15%, projekty – 5%, warsztaty – 3%, seminarium – 2%, praktyki zawodowe – 41%. Wśród obowiązkowych zajęć ogólnych znajdują się głównie wykłady i ćwiczenia umożliwiające w pierwszej kolejności osiągnięcie efektów uczenia się w zakresach wiedzy i umiejętności. Z kolei zajęcia specjalnościowe prowadzone również w formach m.in. laboratoriów, projektów i warsztatów pozwalają na uzupełnienie efektów uczenia się o umiejętności i kompetencje społeczne. Proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach w pełni zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Plan studiów umożliwia wybór zajęć, co pozwala studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Grupa zajęć do wyboru obejmuje 66 punktów ECTS, co stanowi 36% liczby punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie. Składają się na nią dwie specjalności: biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna oraz zarządzanie procesami migracyjnymi. Zajęcia w ramach każdej specjalności mają przypisane po 36 punktów ECTS (przyporządkowane do zajęć specjalnościowych). Studenci podejmują również decyzję o zakresie tematycznym seminarium i przygotowania pracy dyplomowej, któremu przypisano 12 punktów ECTS. Wybierają też lektoraty



z języka obcego, którym przypisano łącznie 18 punktów ECTS. Program studiów zapewnia więc elastyczność w doborze grup zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej dla osiągnięcia kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.

W ramach ujętych w planie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zajęć kształtujących umiejętności praktyczne student uzyskuje 109 punktów ECTS. Stanowi to 60% wszystkich punktów ECTS (czyli więcej niż 50% wszystkich punktów ECTS), co jest zgodne z wymogami. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone zgodnie z wymaganiami w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języków dwóch obcych. Są one realizowane są w semestrach 1-5 oraz 2-6 i obejmują łącznie 18 punktów ECTS (10 punktów ECTS - język angielski, 8 punktów ECTS - drugi wybrany język obcy), co stanowi 10% wszystkich punktów ECTS. Liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów wynosi: 150 godzin (10 punktów ECTS) - język angielski, 120 godzin (8 punktów ECTS) - język hiszpański, 120 godzin (8 punktów ECTS) - język niemiecki. Według wytycznych Cambridge English przejście z poziomu B1 (matura na poziomie podstawowym) do B2 wymaga ok. 150-250 godzin całkowitego nakładu pracy, t. j. 6-10 ECTS. Nakład pracy studentów został zatem właściwie oszacowany dla poszczególnych języków obcych.

Kierunek studiów został przyporządkowany do dyscyplin w ramach dziedziny nauki społeczne. Obejmuje on zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS 19. Jest to zgodne z wymaganiami w tym zakresie.

Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi 728, przy łącznej liczbie 2518 godzin zajęć określonych w programie studiów na studiach stacjonarnych. Na studiach niestacjonarnych jest to 473 godzin, przy łącznej liczbie 1780 godzin. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest mniejszy niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie w przypadku studiów o profilu praktycznym, a więc zgody z wymaganiami z tym zakresie.

Metody kształcenia wykorzystywane do realizacji programu studiów obejmują metody podające, problemowe, praktyczne i aktywizujące. Stosuje się je podczas wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, projektów, warsztatów, seminariów, z wykorzystaniem np. dyskusji, studiów przypadków samodzielnie tworzonych przez studentów pod kontrolą prowadzących zajęcia, prezentacji multimedialnych, analizy doświadczenia, przypadków, symulacji, odgrywania ról, wizyt studyjnych. Metody kształcenia są zatem różnorodne i specyficzne. Stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Praca samodzielna polega zwłaszcza na indywidualnym i grupowym przygotowywaniu prezentacji, referatów i prac pisemnych (np. esejów). W doborze metod kształcenia zostały uwzględnione nowe osiągnięcia dydaktyki akademickiej, ale jednocześnie nie korzysta się z najnowszych osiągnięć, w zakresie których pracownicy są przeszkoleni np. design thinking. Rekomenduje się wykorzystanie w wyższym stopniu kompetencji dydaktycznych prowadzących zajęcia, nabyte podczas kursów i szkoleń.

Choć w nauczaniu i uczeniu się stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, nie obejmują one najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej np. digital storytelling, tworzenia infografik, podcastów na tematy

związane ze współczesnymi stosunkami międzynarodowymi. Zestawienie metod kształcenia z sylabusami do zajęć wskazuje, że te pierwsze zapewniają osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się.

W ramach zajęć studenci uczestniczą w wolontariacie w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie, wizytach studyjnych, przygotowują projekty (np. długoterminowej pomocy systemowej dla uchodźców wojennych z Ukrainy), analizują akty prawne i sytuacje gospodarcze, tworzą strategie marketingowe, analizują produkty. Wspomagając osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych i umiejętności, stosowane metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Stosowane metody i narzędzia są właściwe. Uczelnia stosuje również platformę do realizacji kształcenia na odległość i zapewnia prowadzącym zajęcia i studentom bezpłatny dostęp do funkcjonalnego pakietu pozwalającego na efektywną pracę własną i przygotowanie do zajęć. Wspomniana platforma pozwala na stosowanie zróżnicowanych narzędzi aktywności np. ankiety, bigbluebutton, baz danych, czatu grupy, forum, głosowania, kwestionariusza, lekcji, pakietu SCROM, rich media, słownika pojęć, testu (quizu), warsztatu i zadań. Pozwala to studentom nabyć umiejętności niezbędne do pracy w organach administracji publicznej na poziomach lokalnym, krajowym i międzynarodowym i instytucjach utrzymujących współpracę międzynarodową. Metody kształcenia przygotowują zatem studentów do stosowania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla stosunków międzynarodowych. Ponadto, metody i techniki kształcenia na odległość są stosowane pomocniczo w przypadku zajęć zorientowanych na umiejętności praktyczne, np. do pracy nad projektami.

Na wizytowanym kierunku, metody kształcenia pozwalają na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania dwóch języków obcych co najmniej na poziomie B2 (studia pierwszego stopnia). Podczas zajęć z języków obcych studenci uczą się specjalistycznej terminologii związanej ze stosunkami międzynarodowymi, treści gramatycznych, płynnego porozumiewania się w języku obcym, czynnego uczestniczenia w dyskusjach i debatach, przedstawiania swojego zdania, formułowania argumentów, polemizowania, wypracowywania rozwiązań kompromisowych i wyrażania emocji. Co więcej, program studiów zawiera zajęcia – wykłady i ćwiczenia – realizowane w językach obcych (np. *unia gospodarcza i walutowa UE*). Studenci mogą skorzystać z możliwości napisania pracy dyplomowej w językach polskim, angielskim lub rosyjskim.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Prowadzący zajęcia wymiennie i elastycznie stosują metody kształcenia w zależności od zróżnicowanych potrzeb grupowych. W niektórych grupach zamieniają tradycyjne metody na rzecz map myśli i krzyżówek, jeśli oceniają je jako bardziej efektywne dla nich. Studenci mają możliwość uzyskania indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej oraz uczestniczenia w dodatkowych konsultacjach z prowadzącymi zajęcia. Możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia ogranicza się do pracy indywidualnej prowadzących zajęcia ze studentami podczas osobistych konsultacji. W ich wyniku są proponowane studentom szkolenia, które mogą zaspokoić indywidualne potrzeby. Rekomenduje się rozszerzenie oferty dla studentów chcących realizować indywidualne ścieżki kształcenia o nowe możliwości, np. wprowadzenie indywidualnego programu lub planu studiów, gdzie student może we współpracy z wybranym opiekunem naukowym realizować zajęcia spójne ze swoimi zainteresowaniami naukowymi i tym samym przygotowywać się do kształcenia w szkole doktorskiej i prowadzenia aktywności naukowej

(np. przygotowywania prac naukowych, wystąpień konferencyjnych oraz wniosków o granty badawcze). Metody kształcenia pozwalają również na dostosowanie procesu uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Wynika to z zapewnienia studentom dostępu do nowoczesnej platformy e-learningowej, adaptację materiałów egzaminacyjnych (powiększenie druku), dostosowanie formy egzaminu indywidualnie do danego studenta.

Plan zajęć umożliwia studentom udział w zajęciach oraz pracę własną. Studenci na danym roku nie mają zajęć codziennie, więc mogą wygospodarować przynajmniej jeden wolny dzień na samodzielne uczenie się. Jednakże, na wizytowanym kierunku, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, zajęcia są bardzo często zorganizowane w bloki (np. zajęcia z *internacjonalizacji przedsiębiorstw* w poniedziałki od 16:05 do 21:15). Często są to bloki tych samych zajęć lub prowadzone przez tego samego prowadzącego. Taka organizacja procesu nauczania nie sprzyja zachowaniu zasad higieny pracy umysłowej nie tylko studentów, ale i prowadzących zajęcia. Konsekwencją tego jest uniemożliwienie efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na zajęcia z bezpośrednim udziałem osób prowadzących zajęcia i studentów. Co więcej, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zajęcia mogą i kończą się o godz. 21:15, kiedy studenci są już zmęczeni po całym dniu, co również nie sprzyja efektywnemu wykorzystaniu czasu zajęć. Rekomenduje się zatem optymalizację organizacji procesu nauczania i uczenia się w taki sposób, aby zapewnić studentom higienę pracy umysłowej niezbędną do efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach.

Analiza sylabusów wskazuje, że w większości zajęć nie został przewidziany czas na weryfikację uczenia się oraz zapewnienie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Studenci mają możliwość uzyskiwać tego typu informacje podczas osobistych konsultacji z prowadzącymi zajęcia. Zaleca się uwzględnienie czasu na weryfikację uczenia się podczas wszystkich zajęć i zapewnienie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach podczas zajęć dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

W ramach ocenianego kierunku stosunki międzynarodowe prowadzone są praktyki zawodowe. Z dokumentów przekazanych do analizy zespołowi oceniającemu wynika, że praktyki stanowią integralną część programu studiów. Rodzaj praktyk i ich wymiar określony jest w planach studiów. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, a także wskazanie konkretnych funkcji i zakresu odpowiedzialności osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami. Określa je szczegółowo Regulamin praktyk. W organizację praktyk zaangażowani są: Koordynator ds. Praktyk WSPA, Doradca Edukacyjno-Zawodowy WSPA, kierunkowy Pełnomocnik ds. praktyk zawodowych oraz Opiekun praktyk, po stronie podmiotu, w którym realizowane są praktyki.

Na wizytowanym kierunku nadzór nad organizacją praktyk studenckich sprawuje Rektor Uczelni za pomocą upoważnionego koordynatora. Program praktyk określa między innymi efekty uczenia się zdobywane podczas praktyki. Są one zgodne z efektami zakładanymi na kierunku studiów. Jest on opracowywany we współpracy Koordynatora z Doradcą oraz Pełnomocnikiem przypisanym do kierunku stosunki międzynarodowe. Uczelnia dostarczyła także sylabus praktyk zawodowych. Wskazano w nim 5 głównych celów praktyki zawodowej. Podkreślono, w szczególności wzmocnienie praktycznego charakteru programu studiów poprzez poszerzenie kompetencji studentów o praktyczną stronę działalności, a także zapoznanie studentów ze specyfiką międzynarodowego środowiska pracy w obszarze stosunków międzynarodowych. Kolejnym z istotnych celów jest



zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w organizacjach pozarządowych, instytucjach publicznych, w tym w urzędach, a także w podmiotach komercyjnych prowadzących współpracę międzynarodową, co zwiększa szansę studentów na zapoznanie się z obiegiem dokumentacji w firmie. Ważnym jest także doskonalenie, diagnozowanie, rozwiązywanie problemów zawodowych, a także rozwijanie kompetencji społecznych.

W programie studiów wskazano efekty uczenia się, które w trakcie realizacji praktyk student osiąga. W zakresie wiedzy wskazano na znajomość struktur urzędu, instytucji lub firm, znajomość obiegu informacji, a także znajomość aktów prawnych obowiązujących w Polsce. W zakresie umiejętności wskazano umiejętność korzystania z zasobów, a także umiejętność wykonywania zleconych zadań. W zakresie kompetencji społecznych dokument "Program praktyk" wskazuje na doskonalenie kompetencji, kreatywność i samodzielność studentów.

Praktyka zawodowa jest obowiązkowa, powinna być zrealizowana w ciągu 6 miesięcy i obejmuje łącznie 720 godzin praktyki zawodowej oraz 30 godzin pracy własnej studenta, łącznie 750 godzin, co zgodnie z sylabusem praktyk odpowiada 30 punktom ECTS.

Instytucje lub firmy, w których studenci odbywają praktyki zawodowe prowadzą działalność zgodną z profilem studiów, a tym samym umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Student odbywa praktyki w miejscach wskazanych przez Doradcę, tj. przez Uczelnię, a w przypadku chęci realizacji praktyk w instytucji niepowiązanej z Uczelnią, konieczne jest zatwierdzenie miejsca odbywania praktyki przez Uczelnię i stworzenie odpowiedniej dokumentacji. Wśród instytucji rekomendowanych do realizacji praktyk znajdują się zarówno krajowe jak i zagraniczne jednostki, w tym m. in. urzędy państwowe, instytucje państwowe, firmy prywatne o zbliżonym do studiów profilu, a także inne podmioty komercyjne.

Sposób zaliczenia praktyki zawodowej określa w sposób szczegółowy Regulamin praktyk. Zaliczenie praktyk odbywa się po dokonaniu oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, na podstawie zaświadczenia, podpisanego przez podmiot, w którym student odbywał praktyki. Podstawą do zaliczenia praktyki zawodowej jest odbycie wywiadu wstępnego z Doradcą, na podstawie którego wybierane jest miejsce praktyk. Ponadto wymagane jest przedstawienie stosownych dokumentów, w tym: potwierdzenia odbycia porady podpisanego przez Doradcę na podstawie powyższego Koordynator wystawia studentowi skierowanie kierujące go na praktykę. Następnie podpisywana jest umowa o organizację praktyk (ze strony Uczelni umowa podpisane jest w imieniu Rektora, na mocy upoważnienia, przez Koordynatora praktyk). Obowiązkiem studenta jest dostarczenie w ciągu miesiąca wyżej wymienionych dokumentów do opiekuna praktyki. Po odbyciu praktyk zawodowych student jest zobowiązany do złożenia sprawozdania z przebiegu praktyk, a także zaświadczenia o odbyciu praktyk wraz z pisemną opinią opiekuna praktyk, co nie może mieć miejsca nie później niż do końca okresu studiów, które obowiązywał obowiązek odbywania praktyk. Na kierunku stosunki międzynarodowe nie wymagane jest prowadzenie dzienniczka praktyk.

Zaliczenia praktyki dokonuje Pełnomocnik, na podstawie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, przy czym sugeruje się on opinią opiekuna praktyk. Warunkiem zaliczenia praktyki jest jej odbycie w ustalonym terminie oraz wykazanie się wiedzą i umiejętnościami, dla których praktyka została zorganizowana. Odbywanie praktyki nie zwalnia studenta z obowiązku zaliczania zajęć objętych planem studiów. Zaliczenie praktyki wpisuje się do kart egzaminacyjnych.

Efekty uczenia się jakie zgodnie z Programem praktyk zakładają Władze wizytowanego kierunku są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych grup zajęć. Treści programowe określone

dla praktyk, ich wymiar oraz przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk (m.in.: Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Centrum Pomocy i Wsparcia dla Polonii i Cudzoziemców, Europe Direct Lublin, tj. punkt informacyjny Komisji Europejskiej, Urząd Miasta Lublina, Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, Fundacja Szpilka, Lubelskie Centrum Consultingu w Lublinie zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Infrastruktura oraz wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu uczenia się, za weryfikację czego odpowiedzialny jest opiekun praktyk oraz doradca ze strony uczelni. Umożliwiają one osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Zastosowane na wizytowanym kierunku metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk poprzez wybór na opiekunów praktyk, zarówno ze strony kierunku jak i przedstawicieli pracodawców, wybrano osoby kompetentne, których doświadczenie oraz kwalifikacje umożliwiają skutecznie zorganizowany i przeprowadzony proces zaliczenia praktyk i ich organizacji. Potwierdzają to opinie pracodawców na temat realizacji praktyk, a także zgromadzona dokumentacja. Ponadto wykorzystywane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są trafnie dobrane i wpływają na możliwość zweryfikowania osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Zaplanowanie zajęć praktycznych w programie studiów, a także wskazanie czasu na samodzielną pracę zostały zaplanowane w sposób poprawny i umożliwia pełną realizację programu. Ponadto czas na weryfikację osiągniętych efektów uczenia się z praktyk zawodowych został przygotowany w sposób prawidłowy. Studenci otrzymują informację zwrotną o uzyskanych efektach oraz zaliczeniu części praktycznej zajęć, w tym tej dotyczącej zaliczenia praktyk zawodowych.

### **Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Nie dotyczy

#### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2**

Kryterium spełnione częściowo

#### **Uzasadnienie**

Na wizytowanym kierunku, treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, normami, zasadami oraz aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej i zawodowego rynku pracy właściwych dla stosunków międzynarodowych. Analiza sylabusów wskazuje jednak, że nie uwzględniają one aktualnej wiedzy i jej zastosowania z zakresu, do którego kierunek jest przyporządkowany. Ogranicza to poziom ich kompleksowości. Luki w aktualnej wiedzy występują nawet w podstawowych dla kierunku zajęciach z zakresu wiodącej dyscypliny – nauk o polityce i administracji.

Studenci mają możliwość osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, bo liczba semestrów, harmonogram realizacji programów studiów, organizacja i formy zajęć, liczba godzin zajęć

prowadzonych z bezpośrednim udziałem prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS są właściwe. Wymiar zajęć z dziedziny nauk humanistycznych jest właściwy. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Prowadzący zajęcia stosują zasadę elastyczności w dobrze metod kształcenia. Wskazują na orientację na grupowe potrzeby studentów znamienne dla poszczególnych grup. Starają się podnosić w ten sposób poziom skuteczności zastosowania poszczególnych metod do motywowania studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, a także osiągnięcia efektów uczenia się. Nacisk położony jest na przygotowanie do działalności zawodowej w organach administracji państwowej i samorządowej, które kształtują politykę zagraniczną i gospodarczą, w organizacjach i instytucjach międzynarodowych oraz w przedsiębiorstwach rozwijających współpracę międzynarodową.

Plan zajęć uwzględnia potrzeby studentów, którzy weszli już w role zawodowe, bo zajęcia często odbywają się w blokach i wieczorami. Zapewnia on studentom udział w zajęciach oraz umożliwia pracę własną. Co więcej, podczas większości zajęć studenci nie mają zagwarantowanej możliwości weryfikacji i oceny efektów uczenia się w trybie bieżącym. Nie został bowiem przewidziany czas na przekazanie informacji zwrotnej na temat przygotowanych prac etapowych i bieżącego osiągania efektów uczenia się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Błędy i uchybienia skutkujące oceną częściowo spełnioną obejmują zatem:

1. Treści programowe zawarte w sylabusach są niezgodne z aktualnym stanem wiedzy w naukach o polityce i administracji, ekonomii i finansach oraz naukach prawnych. W rezultacie, nie są również kompleksowe.
2. Organizacja procesu nauczania i uczenia się nie uwzględniają czasu na weryfikację uczenia się podczas wszystkich zajęć i zapewnienie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach podczas zajęć.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

--

### **Zalecenia**

1. Zaleca się zaktualizowanie wszystkich sylabusów, aby ujęte w nich treści programowe były kompleksowe i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w naukach o polityce i administracji, ekonomii i finansach oraz naukach prawnych.
2. Zaleca się uwzględnienie czasu na weryfikację uczenia się podczas wszystkich zajęć i zapewnienie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach podczas zajęć dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych nieprawidłowości w przyszłości.

### **Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3**

Rekrutacja na kierunek stosunki międzynarodowe odbywa się na podstawie złożenia przez kandydata kompletu dokumentów: kwestionariusza wraz z podaniem o przyjęcie na studia oraz ankiety osobowej, świadectwa dojrzałości (w przypadku obcokrajowców uczelnia bierze pod uwagę równoważny dokument uprawniający do podjęcia studiów w Polsce), oryginału dowodu osobistego do wglądu, dwóch aktualnych fotografii kandydata oraz dowodu opłaty wpisowej. W postępowaniu rekrutacyjnym kandydatowi przyznaje się punkty zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z języka obcego nowożytnego (część pisemna) oraz drugiego przedmiotu (do wyboru): język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka lub historia (część pisemna). W przypadku zdania egzaminu zarówno na poziomie podstawowym i rozszerzonym, pod uwagę bierze się wynik bardziej korzystny dla kandydata. Minimalna liczba uzyskanych punktów, na podstawie której może on zostać zakwalifikowany na studia, wynosi 50.

Jeżeli chodzi o nabór obcokrajowców, uczelnia wymaga także znajomości języka polskiego. Nie określa się jednak jaki to ma być poziom. Proces weryfikacji spełnienia ww. wymagania realizuje Komisja Rekrutacyjna, czy to poprzez odbiór odpowiedniego certyfikatu czy to rozmowy kwalifikacyjnej. Wskazuje to, iż proces ten nie jest do końca precyzyjny, będąc oparty (w zależności od analizowanego przypadku) na subiektywności oceny jej członków, a nie na ściśle określonych kryteriach.

Tym samym, warunki rekrutacji na studia obejmują dwa główne wyznaczniki. Pierwszy, oparty na liczbie punktów i ściśle związany z egzaminem maturalnym zdawanym w części pisemnej, będącym kryterium obiektywnym i selektywnym, umożliwiającym właściwy dobór kandydatów. Drugi, formułowany wobec kandydatów cudzoziemców, związany ze znajomością języka polskiego, niedookreślony w kontekście wymaganego poziomu znajomości języka, a tym samym nieobiektywny i wpływający negatywnie na bezstronność całości procesu oraz zapewnienia wszystkim kandydatom równych szans w podjęciu studiów na kierunku.

Uczelnia nie weryfikuje również kompetencji cyfrowych przyszłych studentów czy stawianych im wymagań sprzętowych niezbędnych do uczestniczenia w procesie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Mimo to, oferuje ona zajęcia i rozwiązania z wykorzystaniem ww. metod i technik.

Procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów WSPA uregulowała w niewzbudzający wątpliwości sposób w Uchwale Senatu. Według informacji podanych przez uczelnię, na kierunku Stosunki międzynarodowe, nie odnotowano ani jednego studenta który chciałby skorzystać z ww. możliwości.

Regulamin studiów wyższych określa szczegółowo warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni (w tym w jednostce zagranicznej). Decyzję o przyjęciu podejmuje Rektor lub upoważniona przez niego osoba, na pisemny wniosek studenta, wskazując semestr, na który zostanie przeniesiony. Zapisy w ww. regulaminie nie wzbudzają zastrzeżeń. W tym wypadku również nie odnotowano żadnego przypadku, w którym kandydat chciałby skorzystać z opisanej alternatywy uznania efektów uczenia się.

Zasady przeprowadzania procesu dyplomowania określa Regulamin studiów wyższych. Informacje dotyczące przygotowania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, a także zagadnienia z całego toku studiów, są publiczne i umieszczane na stronie internetowej WSPA. W trakcie obrony pracy student odpowiada na trzy pytania. Jedno dotyczące bezpośrednio pracy dyplomowej oraz dwa z ww. listy. Student zobowiązany jest złożyć pisemną pracę dyplomową oraz obronić i zdać egzamin końcowy na ostatnim roku studiów. Praca, uwzględniająca kierunek studiów oraz wybraną przez niego specjalność, poddawana jest wcześniejszej ocenie zarówno promotora jako i recenzenta, oraz sprawdzana jest w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym.

Ewaluacja prac dyplomowych opiera się na formularzu recenzji, umożliwiając tym samym porównywalność ocen, a także ujednoczenie stosowanych zasad wobec wszystkich studentów. Przedstawiona przez uczelnię dokumentacja wskazuje jednak na różnoraki stopień wnikliwości poszczególnych opinii czy brak ich inkluzji w procesie oceny, w niektórych przypadkach pominięcie bardzo poważnych błędów merytorycznych i metodologicznych, co wskazuje na możliwość zaistnienia zjawiska stronniczości oraz zaniedbania w rozwoju samego procesu dyplomowania.

WSPA określa ogólnie zasady zaliczania etapów studiów. Formy zaliczenia zajęć i metody weryfikacji efektów uczenia się opisane są przez prowadzących w sylabusach a także podawane do informacji studentów na zajęciach. Przeprowadzone hospitacje, a także spotkania ze uczniami i kadrą wykładowczą potwierdzają opisane praktyki. Po wglądzie w dostarczone dokumenty widać jednak, iż warunki zaliczenia są opisane ogólnie, nie zawsze odnosząc się do poszczególnych efektów uczenia się. Uczelnia nie wyszczególnia także systemowych rozwiązań związanych z adaptacją systemu sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, posiłkując się metodami ad hoc ustalonymi na potrzeby danego studenta.

Metody oceniania i sprawdzania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się obejmują wszystkie formy studiów oraz kategorii efektów, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Tematyka, rodzaje i metodyka prac są dostosowane do różnych form zajęć; podejście to nie wzbudza zastrzeżeń. Kryteria weryfikacji kompetencji społecznych nie są jednak dookreślone. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w tym zakresie nie znajdują również odpowiedniego odzwierciedlenia w ww. sylabusach (nie wszystkim efektom przypisano odpowiednie metody tej sprawdzania i oceniania nabycia efektów uczenia się przez studentów).

Przekazywanie uczniom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się nie zostało opisane w przedstawionym przez uczelnię raporcie. Spotkania z odpowiednimi grupami interesariuszy wykazały obecność konsultacji ustnych, prowadzonych na bieżąco i w trakcie zajęć, a także opracowywanie odpowiedniej dokumentacji (protokołów i kart osiągnięć zawierających jedynie oceny końcowe). Tym samym, podkreślić należy brak systemowych i jednolitych rozwiązań w tym zakresie na kierunku Stosunki międzynarodowe.

Uczelnia posiada procedurę postępowania dyscyplinarnego wobec studentów. Dokument ten określa zasady działania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby reagowania na zachowania nieetyczne i niegodne z prawem, z punktu widzenia teoretycznego, w sposób zadowalający. Przeprowadzone spotkania nie wykazały zaistnienia sytuacji mogących zostać objętych działaniami opisanymi w ramach ww. procedury, jednak analiza wybranych prac etapowych wyraźnie uwidoczniła, iż zjawisko przypisania sobie cudzego utworu w wersji oryginalnej lub w postaci opracowania jest praktyką realizowaną przez niektórych studentów. Brak reakcji ze strony uczelni wykazuje tym samym niefunkcjonalność Wewnętrznego

Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz możliwość występowania tego zjawiska w kontekście prac dyplomowych.

Metody oceniania i sprawdzania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dopuszczają w szczególności wykorzystywanie: testów pisemnych jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, prac pisemnych opisowych, odpowiedzi ustnych, prezentacji, projektów indywidualnych i zespołowych, referatów, kasusów oraz analiz przypadków. Wizytacja wykazała, iż sposoby sprawdzania efektów uczenia się nabywanych przez studentów stosowane są przez wykładowców wybiórczo (potwierdzają to również sylabusy zajęć). Brak ogólnych rozwiązań dla kierunku powoduje, iż osiągnięcie ww. efektów uczenia się, szczególnie w kontekście kompetencji społecznych, wydaje sprawdzać się pośrednio.

Określone w wielu przypadkach hasłowo, wspomniane metody (opisane w sylabusach w sposób szcątkowy, bądź wcale) nie wyszczególniają również, w sposób klarowny i wyczerpujący, powiązania z zakładanymi efektami uczenia się i treściami programowymi. Niektórych z nich, jak obecność na zajęciach, nie można uznać za metody weryfikacji efektów uczenia się. Nie określa się odrębnych metod dla poszczególnych efektów ani ich grup. Znajduje to także swoje negatywne przełożenie na weryfikację umiejętności praktycznych i przygotowania studentów do działalności zawodowej właściwej dla kierunku stosunki międzynarodowe.

System sprawdzania i oceny opanowania języka obcego na poziomie co najmniej B2 na ocenianym kierunku opierają się o lektoraty i letnie kursy językowe. Wśród stosowanych metod osiągnięcia efektów uczenia się wyszczególnia się ocenę aktywnego udziału w zajęciach, ćwiczenia pisemne, wypowiedź ustną na zadany temat i test pisemny. W tym zakresie nie zastosowano rozróżnienia pomiędzy poszczególnymi semestrami nauki języka. Uczelnia nie wykazała również odpowiedniego odniesienia do poziomu kompetencji językowych czy parametryzacji poszczególnych metod.

Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość, odbywają się w ten sam sposób, tyle że z użyciem uczelnianej platformy Moodle. W trakcie zaliczeń i egzaminów student ma obowiązek włączania kamery, pozwalając tym samym na jego identyfikację. Nie wydaje się to jednak wystarczające dla zapobiegania rozwojowi niewłaściwych i nieetycznych praktyk w czasie trwania egzaminu.

Tak jak wskazano wcześniej, analiza wybranych prac etapowych potwierdza ich zgodność z tematyką zajęć. W żadnym wypadku wykładowcy nie podali jednak uzasadnienia stawianych ocen czy osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się. Uwydatnia to brak jednolitego systemu i problemy w ocenie efektów uczenia się.

Prace dyplomowe są związane z kierunkiem i dyscypliną nauki o stosunkach międzynarodowych. Niezależnie od zróżnicowanej tematyki i poziomu, wychwycono jednak przypadki ich niewłaściwości dla studiów o profilu praktycznym. Tj. braku rozwiązania praktycznego problemu i posiadania charakteru aplikacyjnego samej pracy dyplomowej. Dodatkowo, uniemożliwiały one najczęściej ocenę praktycznych umiejętności zawodowych.

W kontekście promocji uczestnictwa studentów w fachowych publikacjach akademickich, działania WSPA należy uznać za niewystarczające. Uczelnia podała tylko jedną publikację, w której brała udział studentka kierunku Stosunki międzynarodowe. Wskazano chęć rozwoju w tym zakresie, lecz nie wyszczególniono żadnych konkretnych działań będących celem jednostki.



**Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia
1.	Wybór tematyki prac dyplomowych (szczególnie uwzględniając realizowane treści nauczania i brak właściwego dydaktycznego przygotowania studentów do pogłębionych analiz problematyki współczesnych stosunków międzynarodowych) nie jest właściwy. Dla profilu praktycznego praca dyplomowa stanowić powinna podjęcie/rozwiązanie problemu związanego z potencjalnymi zadaniami zawodowymi absolwenta (np. w sferze relacji międzypaństwowych, procesów i zjawisk międzynarodowych, zagrożeń). Prace dyplomowe mają charakter wyłącznie opisowy. Tytuły i treść prac sugerują, że ich celem są ogólne rozważania, bez wykorzystania konkretnych instrumentów analitycznych (np. Współczesna rola Francji w NATO, Marketing logistyczny w przedsiębiorstwach funkcjonujących na rynkach UE). Proces dyplomowania nie daje podstaw do ustalenia, czy i w jakim stopniu student osiągnął wszystkie zakładane dla kierunku efekty kształcenia, przede wszystkim w zakresie umiejętności zawodowych, ale także wiedzy kierunkowej i podstaw metodologicznych	Prace dyplomowe, są związane z kierunkiem i dyscypliną nauki o stosunkach międzynarodowych, a także są specyficzne dla profilu praktycznego, jednak wykazują istotne uchybienia metodologiczne, błędy językowe czy merytoryczne.	Zalecenie niezrealizowane
2.	Zasady rekrutacji nie zostały sformułowane w sposób optymalny, gdyż nie przewidziano mechanizmów sprawdzania wiedzy oraz postaw (kompetencji społecznych) kandydatów z obszarów istotnych dla realizacji efektów kształcenia na studiach dotyczących stosunków międzynarodowych, międzykulturowych. Ponadto	Uczelnie nie ustanowiła obiektywnych kryteriów pozwalających na sprawdzenie kompetencji językowych kandydatów zagranicznych w zakresie znajomości języka polskiego w celu podjęcia studiów na kierunku stosunki międzynarodowe.	Zalecenie niezrealizowane

	kandydaci – obcokrajowcy nie zawsze są gotowi do podjęcia studiów pod względem kompetencji językowych, funkcjonowania w innym porządku prawnym i instytucjonalnym Polski i UE.	Ponadto, uczelnia nie sprecyzowała szczegółowych wymaganych kompetencji cyfrowych oraz sprzętowych przyszłych studentów, tj. aspektów niezbędnych do uczestniczenia w procesie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	
--	--	--	--

### Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium niespełnione

#### Uzasadnienie

Warunki przyjęcia kandydatów na studia, obiektywne i selektywne w kontekście kandydatów polskiej narodowości, nie spełniają ww. wymogów w zakresie cudzoziemców (wymagania dot. znajomości przez nich języka polskiego; sposoby jej weryfikacji również prezentują brak systemowego uszczegółowienia). WSPA nie monitoruje kompetencji cyfrowych przyszłych studentów czy stawianych im wymagań sprzętowych niezbędnych do uczestniczenia w procesie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Uczelniany system sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów także wykazuje pewne nieścisłości. Praktycznie na każdym etapie rozwoju kierunku zaobserwowano stosowne braki. Opisane w programie studiów metody weryfikacji wprowadzane przez nauczycieli akademickich, choć różnorodne, przedstawiają poważne uchybienia, wpływając negatywnie również na weryfikację umiejętności praktycznych i przygotowania studentów do działalności zawodowej właściwej dla kierunku stosunki międzynarodowe.

Zasady dyplomowania określone w regulaminie studiów dotyczą wszystkich kierunków prowadzonych w Uczelni, więc są ogólne i nie specyficzne dla ocenianego kierunku. Nie uwzględniają one również profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku stosunki międzynarodowe.

Uczelnia nie określa osobnych systemowych rozwiązań związanych z adaptacją systemu sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, posiłkując się metodami *ad hoc* ustalonymi na potrzeby każdego ucznia.

Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się wymagają rewizji i wspólnych dla wszystkich zajęć rozwiązań.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, w kontekście prac etapowych i wdrażania postępowania dyscyplinarnego, nie wychwytuje w sposób rażąco sytuacji przypisania sobie cudzego



utworu w wersji oryginalnej lub w postaci opracowania. Można założyć, iż podobna sytuacja ma miejsce w kontekście prac dyplomowych.

Brak też szerszych działań w celu promocji uczestnictwa studentów w publikacjach fachowych czy innych.

W odniesieniu do systemu weryfikacji efektów uczenia się na wszystkich etapach studiów, poczynając od przyjęcia na studia, poprzez poszczególne ich etapy, po proces dyplomowania, zdiagnozowane zostały błędy i uchybienia mające charakter rażący, co stanowi podstawę zaproponowanej oceny. Są to następujące błędy i uchybienia:

1. Wymagania stawiane kandydatom obcokrajowcom w zakresie znajomości języka polskiego są nieprecyzyjne a sposób ich weryfikacji nie uwzględnia obiektywnych kryteriów, umożliwiających rzetelne sprawdzenie stopnia opanowania języka i ocenę, czy posiadany przez kandydata poziom kompetencji językowych w zakresie znajomości języka polskiego umożliwia studiowanie w tym języku.
2. Uczelnia nie określiła wymaganych kompetencji cyfrowych oraz sprzętowych przyszłych studentów, tj. aspektów niezbędnych do uczestniczenia w procesie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
3. Brak określenia w programie studiów celowo i w sposób uzasadniony zaplanowanych, skonkretyzowanych, specyficznych metod ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się, stosowanych systematycznie przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia co skutkuje brakiem możliwości rzetelnego sprawdzenia i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów, w tym również studentów z niepełnosprawnościami, jak również brakiem porównywalności tych ocen.
4. Nierzetelne ocenianie prac etapowych wykonywanych przez studentów oraz prac dyplomowych, co potwierdziły wyniki przeglądu wybranych losowo prac etapowych i dyplomowych, ocenionych w przytłaczającej większości na ocenę bardzo dobrą. Najczęściej także brak możliwości oceny w ich ramach praktycznych umiejętności zawodowych.
5. Konieczność ustalenia odrębnych, specyficznych zasad dyplomowania, z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku stosunki międzynarodowe.
6. Brak dostarczania studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, co potwierdził przegląd prac etapowych, którego wyniki potwierdziły brak uwag ze strony osób oceniających oraz uzasadnienia oceny.

Ponadto, uczelnia nie zrealizowała zaleceń PKA zawartych w uchwale nr 873/2019 w sprawie przyznania oceny warunkowej na ocenianym kierunku.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

#### **Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry**

##### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4**

Liczebność kadry prowadzącej zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe (41 osób) jest odpowiednia w stosunku do liczby studentów (76 osób na studiach stacjonarnych i 14 osób na studiach niestacjonarnych w bieżącym roku akademickim; w sumie 90 osób). Na jednego pracownika przypada ok. 2 studentów. Struktura kwalifikacji kadry jest właściwa: 2 osoby posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego, 21 osób posiada stopień naukowy doktora (w tym 9 osób jest zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy) oraz 18 osób posiada tytuł zawodowy magistra (w tym 3 osoby są zatrudnione na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy). Zarówno liczebność, jak i struktura kwalifikacji kadry są zatem właściwe i pozwalają na odpowiednią realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z dyscyplinami, do których przyporządkowany został kierunek posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej właściwych dla stosunków międzynarodowych. Do przedstawicieli dyscypliny nauk o polityce i administracji zalicza się 11 osób; dyscypliny ekonomia i finanse 6 osób; natomiast do dyscypliny nauki prawne: dr 6 osób. Kadre dydaktyczną kierunku uzupełniają prowadzący zajęcia, w ramach których studenci osiągają efekty uczenia się w zakresie społecznych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej właściwej dla stosunków międzynarodowych (8 osób), a także nabywają umiejętności posługiwania się językiem obcym (9 osób) oraz stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych (1 osoba).

Nacisk jest jednak położony na drugi z wymienionych rodzajów osiągnięć, tj. doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej właściwych dla stosunków międzynarodowych, co jest uzasadnione profilem praktycznym prowadzonego kierunku. Pracownicy publikują przede wszystkim lokalnie. Aktualne publikacje z ostatnich sześciu lat są nieliczne i często dotyczą mikropól badawczych w obszarach tematycznych dotyczących zajęć. W mniejszym stopniu dorobek naukowy, a w większym doświadczenie zawodowe kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne nabyte w innych uczelniach i szkołach w Polsce. Osoby prowadzące zajęcia posiadają doświadczenie w prowadzeniach szkoleń dotyczących tematyki zajęć (np. z zakresu *prawa autorskiego*) i systematycznie poszerzają swoje kompetencje dydaktyczne uczestnicząc w szkoleniach i kursach (np. z zakresu design thinking, myślenia analitycznego, kreatywności i nauczania przez metody aktywizujące). Ośmioro prowadzących zajęcia wzmacniało kompetencje dydaktyczne w ramach programu Erasmus+ na zagranicznych wyjazdach. Nauczyciele akademicy prowadzili wykłady gościnne w zagranicznych uczelniach. Wskazane kompetencje dydaktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Na wizytowanym kierunku, przydział zajęć poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Dziekan kierunku przydziela bowiem zajęcia na podstawie analizy dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego. Analizie podlega wykształcenie kierunkowe lub obszarowe, dorobek naukowy, osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne. Pomocniczy charakter przy podejmowaniu decyzji o obsadzie zajęć mają wyniki hospitacji i opinie

studentów dotyczące pracy prowadzących zajęcia oraz zajęć zebrane za pomocą ankiet ewaluacyjnych. Zakres przedmiotowy prowadzonych zajęć jest zgodny z przedmiotem badań prowadzonych przez nauczycieli akademickich lub doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym osób prowadzących zajęcia, o czym świadczą biogramy naukowe i zawodowe pracowników. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia jest właściwe. Ponad 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSPA jako podstawowym miejscu pracy (profil praktyczny studiów). Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest prawidłowe. Czynniki te pozwalają na prawidłową realizację zajęć.

Na potrzeby zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (blended learning), nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia zostali odpowiednio przygotowani do ich realizacji. Posłużyły do tego szkolenia z zakresu obsługi uczelnianej platformy PUW.WSPA w formie tekstowej i filmów instruktażowych. Prowadzący zajęcia mogą w każdej chwili do nich wrócić, ponieważ są dostępne całodobowo na platformie w zakładkach szkoleń. Uczelnia umożliwia prowadzącym zajęcia uczestnictwo w dodatkowych szkoleniach również w tym obszarze, w zależności od potrzeb indywidualnych pracowników, co znajduje potwierdzenie w wykazie zrealizowanych szkoleń. Oferowane są również zaawansowane kursy np. zaawansowane wykorzystanie platformy e-learningowej w procesie kształcenia, „e-LEARNING”. Realizacja zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana przez uczelnię za pomocą specjalnie w tym celu powołanych podmiotów. Koordynator ds. kształcenia zdalnego wspiera prowadzących zajęcia i studentów podczas bieżącej realizacji zajęć. Dodatkowo, monitoruje on prawidłowość realizacji poszczególnych zajęć.

Kryteria doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia to posiadany dorobek praktyczny, doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej właściwych dla stosunków międzynarodowych oraz osiągnięcia dydaktyczne. Są to ważne czynniki przy prowadzeniu kierunku o profilu praktycznym. Przy selekcji kandydatów zwraca się uwagę na zakres tematyczny doświadczenia i osiągnięć adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Dobór jest transparentny, bo oparty na wynikach analizy dokumentów biograficznych kandydatów.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Studenci bowiem systematycznie, ale rzadko, tj. raz w roku, oceniają nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem poprzez ankiety studenckie. Studenci mają możliwość przekazania dziekanowi kierunku informacji na temat nieprawidłowości w realizacji zajęć. Kontrola realizacji obowiązków odbywa się również w formie hospitacji oraz w oceny okresowej nauczycieli akademickich. Ocena okresowa obejmuje działalność naukową, zawodową oraz dydaktyczną, wyniki ocen dokonywanych przez studentów i dorocznych hospitacji). Centrum Studiów Wyższych jest odpowiedzialne za weryfikację terminowości w realizacji zajęć. W każdym roku akademickim, dziekan kierunku hospituje zajęcia dydaktyczne w celu identyfikacji potencjalnych nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć. Jeśli wynik hospitacji jest negatywny, prowadzący zajęcia otrzymuje informację zwrotną o potrzebie wdrożenia działań naprawczych. Następnie przeprowadzane są kolejne, dodatkowe hospitacje w celu weryfikacji stopnia usunięcia nieprawidłowości. Senat WSPA przyjmuje doroczne sprawozdanie zawierające podsumowanie monitoringu i hospitacji w drodze uchwały. Wyniki tych ocen podlegają analizie na dwóch poziomach – ogólnouczelnianym i kierunku. Stanowią one podstawę decyzji o powierzeniu zajęć oraz konstrukcji planu hospitacji zajęć w następnym roku

akademickim. Jednocześnie stanowią podstawowe kryterium do podnoszenia kompetencji i planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych poszczególnych członków kadry. Dodatkowo, osoby prowadzące zajęcia, które uzyskały najwyższe oceny są nagradzani podczas Inauguracji Roku Akademickiego.

Uczelnia regularnie zapewnia możliwości podnoszenia kompetencji kadry prowadzącej zajęcia. W latach 2018–2023 pracownicy mogli uczestniczyć w szkoleniach językowych (np. język angielski na 2 poziomach (podstawowym, średniozaawansowanym (150 h) oraz zajęcia z osobą mówiącą w języku ojczystym angielskim (80h); język rosyjski na 2 poziomach (podstawowym, średniozaawansowanym (150 h) oraz zajęcia z osobą mówiącą w języku ojczystym rosyjskim (80h); język hiszpański na poziomie podstawowym (150 h) oraz zajęcia z osobą mówiącą w języku ojczystym hiszpańskim (80h)), z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem, komunikacji w środowisku wielokulturowym, zarządzania kryzysem – zasady i praktyki dotyczące kryzysów oraz zarządzania kryzysowego, zarządzania zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo, wybranych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Azja Centralna, Afryka Europa Wschodnia, międzynarodowego PR i obsługi klienta zagranicznego, myślenia analitycznego. Po 2021 zorganizowane zostały szkolenia zorientowane na podnoszenie kompetencji dydaktycznych np. warsztaty prawidłowej emisji, estetyki i higieny głosu, kreatywność a efektywność innowacyjność w pracy indywidualnej i zespołowej, grywalizacja w edukacji: skuteczność gamifikacji w edukacji, elementy mechaniki i dynamiki gier oraz ich zastosowanie w edukacji, prezentacja akademickich kursów zgamifikowanych, projektowanie zgamifikowanego przedmiotu, warsztaty prawidłowej emisji, estetyki i higieny głosu, Cloudera Data Analyst Training: Using Pig, Hive, and Impala with Hadoop. Za sprawą licznych kursów i szkoleń wspomnianych wcześniej, pracownicy zostali również właściwie przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w formie kształcenia hybrydowego. Kadra prowadząca zajęcia miała zapewniony dostęp do szkoleń związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób z niepełnosprawnościami, np. szkolenia z zakresu tworzenia materiałów dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami, metod nauczania języków obcych osób z niepełnosprawnością, kurs fonogestów i lipsspeakingu. Pracownicy dowiadują się o wyżej wspomnianych możliwościach drogą mailową. Ofertę przesyła dziekan kierunku i biuro projektów. Każdy pracownik może zapisać się na wybrane szkolenie, zgodnie z samodzielnie zidentyfikowanymi potrzebami dydaktycznymi. Dodatkowo, pracownicy prowadzący badania naukowe mogą występować do uczelni o wsparcie w finansowaniu publikacji naukowych (jednocześnie nie został wypracowany system selekcji dofinansowywanych prac, bo finansowane jest również publikowanie w czasopiśmie wątpliwych i drapieżnych) oraz wyjazdów na konferencje (które również bywają drapieżne). Szeroki wybór kursów i szkoleń o zróżnicowanej tematyce pozwala na formowanie kadry prowadzącej zajęcia. Prowadzi to do zapewnienia prawidłowej realizacji zajęć uczęszczanych przez studentów o zróżnicowanych potrzebach (np. osoby z niepełnosprawnościami, pochodzący z różnych kręgów kulturowych). Ta bogata oferta dla kadry sprzyja identyfikowaniu i zaspokajaniu własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnemu doskonaleniu zawodowemu. Liczba, różnorodność i dostępność kursów i szkoleń są czynnikami sprzyjającymi trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz sprzyja stabilizacji zatrudnienia.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Rozwiązywanie konfliktów, reagowanie na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec kadry

prowadzącej zajęcia opiera się na oficjalnej procedurze, która rozpoczyna się od zgłoszenia dziekanowi kierunku informacji o trudnej sytuacji. Zgłoszenie odbywa się telefonicznie, mailowo lub osobiście. Dziekan kierunku organizuje i odbywa oficjalne spotkania z zainteresowanymi stronami. Następnie dziekan kierunku proponuje stronom rozwiązanie i jest odpowiedzialny za zaproponowanie pomocy ofiarom. W sytuacjach konfliktowych angażujących większą liczbę pracowników, organizowane są zebrania pracownicze, podczas których przedstawiane i omawiane są stanowiska oraz wspólnie wypracowuje się rozwiązanie. Z zebrania z prowadzącymi zajęcia wynika również, że w grupie tej jest pracownik o wykształceniu mediatora. Sprawuje on swoją funkcję na zasadach wolontariatu. Pracownicy korzystają z jego pomocy zanim zdecydują się skorzystać z podstawowej oficjalnej procedury opartej na kontakcie z dziekanem kierunku. Na poziomie Uczelni realizowana jest polityka antydyskryminacyjna. W jej ramach działają Rzecznik Akademicki oraz Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Od 2017 w Uczelni funkcjonuje Kodeks Etyki.

#### **Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Nie dotyczy

#### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4**

Kryterium spełnione

#### **Uzasadnienie**

Przedłożona dokumentacja oraz spotkania zrealizowane w ramach wizytacji pozwalają stwierdzić, że struktura kwalifikacji i właściwości kompetencji i doświadczenia, kompetencje dydaktyczne, kwalifikacje i liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami są prawidłowe do prowadzenia kierunku stosunki międzynarodowe o profilu praktycznym. Prawidłowa realizacja zajęć, w tym znamienne dla profilu praktycznego nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych są możliwe z uwagi na posiadanie przez osoby prowadzące zajęcia doświadczenia zawodowego w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku aktualnego lub w mniejszym stopniu – udokumentowanego lokalnego i marginalnego dorobku naukowego w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Co więcej, osoby prowadzące zajęcia są przygotowane do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez uczelnię, a podstawowym narzędziem kontroli są hospitacje i ankiety studenckie. Czynniki te pozwalają na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Analiza wskazuje, że przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe osób prowadzących zajęcia pozwala na prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni jako podstawowym miejscu pracy posiadają właściwe obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć.

Polityka kadrowa zapewnia transparentny dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Jest ona oparta na merytorycznych kryteriach takich jak doświadczenie praktyczne i kompetencje dydaktyczne oraz w mniejszym stopniu dorobek naukowy. Porównanie charakterystyk profili zawodowych poszczególnych osób prowadzących zajęcia z wymaganiami merytorycznymi wskazuje, że dobór kadry pozwala na prawidłową realizację zajęć. Choć polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie (przede wszystkim

hospitacje realizowane przez dziekana kierunku), przeprowadzaną z udziałem studentów (ankiety), to odbywa się ona stosunkowo rzadko, bo raz w roku. Wyniki oceny zajęć wykorzystuje się w podnoszeniu kompetencji dydaktycznych kadry – proponowania nowych szkoleń i kursów. Zapewniają one bowiem indywidualne planowanie ścieżek rozwoju kadry, możliwość identyfikacji mocnych i słabych stron w zakresie posiadanych kompetencji dydaktycznych, a następnie wybór odpowiednich szkoleń i kursów. Zapewnia to systematyczne doskonalenie kadry i warunki zachęcające kadrę do nieustannego rozwoju.

Na wizytowanym kierunku funkcjonują proste zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji, przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz proponowania form pomocy ofiarom. Dziekan kierunku przyjmuje informacje na temat tego typu sytuacji, występuje w roli mediatora oraz proponuje rozwiązania. Funkcjonuje również nieoficjalny mediator na zasadach wolontariatu. Procedury na poziomie uczelni pełnią funkcję uzupełniającą.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

### **Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5**

Studenci kierunku stosunki międzynarodowe korzystają z bazy dydaktycznej i naukowej, zlokalizowanej w Lublinie. Jednostka WSPA jest miejscem oferującym wszystkie podstawowe funkcjonalności. Dodatkowo, na potrzeby pracowników i studentów udostępniono parking, w tym z oznaczonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami.

Budynek uczelni posiada aule, sale wykładowe, sale do lektoratów i spotkań seminaryjnych, sale do ćwiczeń i konwersatoriów, studio multimedialne, laboratorium transportowe, pracownię projektowania wnętrz, modelarnię i salę rysunkową oraz nowoczesne laboratoria komputerowe. Sale i specjalistyczne pracownie, które jednocześnie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nie przygotowano oddzielnego pomieszczenia na potrzeby zajęć hybrydowych, jednak takie połączenia są możliwe z sali komputerowej. Uczelnia zapewnia dostęp do ww. przestrzeni także poza godzinami zajęć, jednak studenci korzystają z tej możliwości sporadycznie.

Infrastruktura informatyczna dla kierunku stosunki międzynarodowe, wyposażenie techniczne pomieszczeń oraz ilość dostępnych stanowisk nie budzą zastrzeżeń. Uczelnia posiada projektory multimedialne, tablice interaktywne, TV LCD, kamery oraz przenośny zestaw nagłośnienia, a także pełne wyposażenie dwóch auli. WSPA ma w swoim mieniu 147 jednostki komputerowe. Wspomniany sprzęt pracuje w różnych systemach operacyjnych i stanowią go również tablety i inne urządzenia mobilne, a także sprzęt Apple. Dostępne jest laboratorium CISCO.



Całe okablowanie wykonane zostało w kategorii 5e, a każde stanowisko wyposażone jest w porty Ethernet. WSPA dysponuje licencjonowanym oprogramowaniem wykorzystywanym na potrzeby zajęć dydaktycznych oraz administracji. Na całym terenie Uczelni wykładowcy i studenci mogą korzystać z sieci bezprzewodowej w technologii Wi-Fi.

Pokój wykładowców wyposażony jest w kserokopiarkę. Na uczelni usytuowany jest punkt druku. W Bibliotece dla studentów dostępna jest drukarka laserowa. Czytelnia wyposażona jest w stanowisko komputerowe umożliwiające pracę osobom niedowidzącym tj. komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących, multilektor, drukarkę brajlowską, powiększoną klawiaturę oraz odwróconą powiększoną myszkę komputerową (trackball), polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych.

Na potrzeby kształcenia (w trybie tradycyjnym jak i na odległość) uczelnia korzysta z platformy Moodle oraz innych pakietów edukacyjnych oprogramowania wykorzystywanego w takich dziedzinach jak zarządzanie firmą, programowanie w językach wysokiego poziomu, czy inżynieria oprogramowania. Zastosowane rozwiązania pozwalają na synchroniczną, jak i asynchroniczną komunikację nauczycieli ze studentami, w tym uwzględnienie specyficznych potrzeb różnych grup studentów. Mimo to, strona internetowa uczelni (a tym samym repozytorium biblioteczne) nie zawierają funkcji głosowej dla osób niewidzących, wskazując na wymóg ich adaptacji.

Nauczyciele udostępniają studentom na platformie cyfrowej wszelkie materiały dydaktyczne, opracowane w formie elektronicznej. Studenci kierunku stosunki międzynarodowe potwierdzają ww. działania ze strony kadry nauczycielskiej.

Biblioteka czynna jest sześć dni w tygodniu. Jej lokalizacja umożliwia bezproblemowy akces osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Wyposażona w zadawalającą ilość stanowisk pracy, w tym jedno dla osób z niepełnosprawnościami, zapewnia dojście do zgromadzonych woluminów oraz zbiorów cyfrowych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki i Akademiki.

Wszystkim zainteresowanym Biblioteka udostępnia swoje zbiory na miejscu w czytelni. Dostępne zasoby biblioteczne poddawane są także bieżącej digitalizacji. Książki można zamówić z wirtualnego katalogu, w tym spoza uczelni. Ww. zamówienia są realizowane na bieżąco. Księgozbiór podręczny obejmuje encyklopedie, słowniki, roczniki statystyczne, informatory oraz bieżące czasopisma, zarówno w formie tradycyjnej jak i cyfrowej. W jego ramach znajdują się książki stanowiące kanon piśmiennictwa naukowego z zakresu Stosunków międzynarodowych, nie podano jednak informacji o liczbie egzemplarzy każdego tytułu. Symultanicznie, oferowana literatura nie jest w pełni zaktualizowana i nie uwzględnia ostatnich trendów w przestrzeni międzynarodowej i państwowej. Wybór publikacji do zakupu odbywa się na podstawie sugestii wykładowców oraz zainteresowań studentów. Mimo deklarowanej procedury bieżącego przeglądu sylabusów i zamawiania wykazywanych w nich publikacji, nie wszystkie z nich są dostępne w bibliotece.

Budynek dysponuje pojazdem dla wózków inwalidzkich i windą dostosowaną do ich przewozu, jak również platformami schodowymi pomiędzy półpiętami. Toalety, w tym również dla osób z niepełnosprawnościami znajdują się na każdym piętrze budynku. Tak jak podkreślono wcześniej, poszczególne sale jak i biblioteka są dostosowane do ich potrzeb w sposób wystarczający. Mimo to zaleca się podjęcie dalszych działań w zakresie pogłębionego dostosowania infrastruktury budynku do potrzeb osób niedowidzących i z różnymi dysfunkcjami ruchowymi.

Budynek WSPA spełnia normy BHP i bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Obowiązkowy techniczny przegląd budowlany obiektu, w związku z jego funkcjonalnością i bezpieczeństwem, i dopuszczający go do użytkowania, dokonywany jest corocznie. Ponadto, zgodnie z zaleceniami prawa budowlanego, prowadzone są bieżące przeglądy i konserwacje. Wykorzystuje się także tzw. matrycę dostępności, tzn. monitoring specjalnych potrzeb studentów, dzięki któremu podejmowane są decyzje na temat remontu w poszczególnych częściach budynku. Dodatkowo, wszelkie usterki oraz zapotrzebowania na sprzęt, studenci i pracownicy WSAP, mogą zgłaszać poprzez wpis w zeszytce na portierni uczelni. Rozwiązania techniczne realizowane po konsultacji z Kwestorem.

### **Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Nie dotyczy

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5**

Kryterium spełnione

#### **Uzasadnienie**

Salę i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, ich liczba i układ są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na kierunku Stosunki międzynarodowe. WSPA wyposażona jest w sprzęt komputerowy i oprogramowanie tworzące nowoczesny system informatyczny dla studentów i nauczycieli akademickich, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dojście do sieci bezprzewodowej zapewnione jest obecne na terenie całej jednostki.

Budynek uczelni posiada właściwe certyfikaty związane z bezpieczeństwem. Sama infrastruktura jest oceniana i dopuszczana do użytku zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przeprowadzana jest okresowa ewaluacja, ze strony właściwych służb, jak i studentów oraz wykładowców. W jej trakcie bierze się pod uwagę wszelkie aspekty infrastruktury i zasobów edukacyjnych jednostki, a także potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

#### **Zalecenia**

--

### **Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6**

Oceniany kierunek stosunki międzynarodowe w związku z realizacją profilu praktycznego prowadzi rozbudowaną współpracę z szeroko rozumianym otoczeniem społeczno-gospodarczym. Działania te realizowane są na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. Są one systematyczne



i przybierają różnorodne formy. Wiedza pozyskiwana na temat funkcjonowania lokalnego rynku pracy, a także bezpośrednie relacje kierunku z interesariuszami zewnętrznymi wpływają na realizowany na kierunku program studiów. Relacje koncentrują się na określeniu potrzeb środowiska studenckiego oraz interesariuszy zewnętrznych i opierają się na kilku filarach prowadzonej działalności. W ocenie komisji wizytowany kierunek w sposób ciągły prowadzi konsultacje, zbiera opinie oraz tworzy program studiów we współdziałaniu otoczenia społeczno-gospodarczego. Ważnym filarem współpracy jest współorganizacja praktyk zawodowych oraz prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli – praktyków, nierzadko związanych z instytucjami partnerskimi. W związku z bieżącą sytuacją współpraca została rozszerzona na działania partnerskie realizowane w związku z pomocą i wsparciem migrantów oraz uchodźców przybywających do miasta Lublin.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu konsultacji bieżącej i planowanej oferty dydaktycznej oraz konsultowania procesu kształcenia na kierunku Stosunki Międzynarodowe, w 2022 roku powołane zostało ciało doradcze tj. Rada Konsultacyjna. Na członków Rady wskazano przedstawicieli następujących instytucji: Dziekan kierunku, pełniący jednocześnie funkcję przewodniczącego Rady, Konsul Republiki Austrii w Lublinie, Konsul Ukrainy w Lublinie, były Konsul generalny RP w Chicago, Referent ds. współpracy ze środowiskiem naukowym w Wydziale Strategii i Obsługi Inwestorów w Urzędzie Miasta Lublin, Zastępca Wójta Gminy Abramów, Prezeska Stowarzyszenia Homo Faber, Fundator i prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, przedstawiciel Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, przedstawiciel Oddziału Projektowania oraz Funduszy Europejskich Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, Główny Specjalista w Wydziale Funduszy Europejskich, Urzędu Miasta Lublin, przedstawiciel studentów. Zgodnie z załączonymi do raportu dokumentami ostatnie spotkanie Rady odbyło się 13 października 2022 roku, a kolejne jest przewidziane na połowę kwietnia 2023 roku. Spotkania Rady są sformalizowane i protokołowane.

Na Uczelni istnieje również Konwent Rozwoju. Konwent jest ciałem doradczym, wspierającym decyzje władz Uczelni w działaniach strategicznych, dotyczących także kierunku stosunki międzynarodowe. Aktualny skład Konwentu Rozwoju zasilają zarówno przedstawiciele firm jak i instytucji, by wskazać kilka dla przykładu są to przedstawiciele: Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin, Starostwa Powiatowego w Lublinie, przedstawiciel Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie, ale również przedstawiciele Lubelskiej Akademii Rozwoju i Muzeum Narodowego w Lublinie oraz przedstawiciele podmiotów komercyjnych jak np.: Lubelskiego Węgla „BOGDANKA” S.A.

Na wizytowanym kierunku prowadzona jest rozbudowana współpraca z tzw. Partnerami Technologicznymi. Możemy wśród nich wymienić stowarzyszenia, fundacje, podmioty komercyjne, które z perspektywy regionu odrywają istotną rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym w zakresie zbieżnym do profilu realizowanego na kierunku. Utrzymywane są z nimi systematyczne i wieloletnie relacje. W załącznikach do raportu oraz informacjach znajdujących się na witrynie internetowej Uczelni, a także podczas wizytacji wskazano instytucje, z którymi Uczelnia realizuje projekty społeczne oraz praktyki zawodowe. Możemy wśród nich wyróżnić m. in.: Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Centrum Pomocy i Wsparcia dla Polonii i Cudzoziemców, Europe Direct Lublin, tj. punkt informacyjny Komisji Europejskiej, Urząd Miasta Lublina, Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, Fundacja Szpilka, Lubelskie Centrum Consultingu w Lublinie.

Współpraca kierunku z przedstawicielami pracodawców prowadzona jest w oparciu o sformalizowane porozumienia. Nierzadko są to umowy określające formy oraz kierunki współpracy,

które zawarte zostały w związku z realizacją programów praktyk zawodowych uzupełniających program studiów. Wyżej określona kooperacja wspierana jest poprzez bezpośrednie kontakty kadry zatrudnionej na kierunku z przedstawicielami środowiska społeczno-gospodarczego. Mamy również przykłady zatrudniania na kierunku praktyków reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze. Zatrudnieni na ocenianym kierunku nauczyciele akademicy od wielu lat współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z wyżej wymienionymi podmiotami, instytucjami publicznymi, a także ośrodkami samorządowymi w regionie, niekiedy będąc ich pracownikami. W ramach wyżej określonej współpracy realizowane lub współrealizowane są projekty m. in.: warsztatowe, wykładowe, wizyty studyjne, współorganizacja konferencji, targów pracy, tj. działań realizowanych zarówno na terenie uczelni, jak i w instytucjach partnerskich.

Wszystkie instytucje partnerskie współpracujące z kierunkiem odpowiadają profilem prowadzonej przez siebie działalności do dyscyplin naukowych do których przypisany jest kierunek. Zakresy określone w porozumieniach swoim zakresem oraz kompetencjami odpowiadają koncepcji i celom kształcenia realizowanym na kierunku.

Wszelkie powstałe w wyniku rozmów z Radą Konsultacyjną spostrzeżenia, uwagi i propozycje dotyczące programu studiów, w semestrze letnim każdego roku akademickiego są analizowane i poddawane konsultacjom i weryfikacji przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Warto również zaznaczyć, że program studiów konsultowany jest również z nauczycielami akademickimi – praktykami, którzy są przedstawicielami podmiotów komercyjnych działających w zbliżonym profilem do wizytowanego kierunku. Dokonano modyfikacji programu zainicjowanego poprzez sugestie płynące z otoczenia społeczno-gospodarczego, wprowadzono zajęcia: *zarządzanie procesami migracyjnymi*, a także wskazano tematy i obszary prac dyplomowych które są zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych (na spotkaniu podano przykład Urzędu Miasta Lublina), które po włączeniu do sylabusów poddawane będą realizacji w trakcie realizacji programu studiów.

W czasie pandemii COVID-19 kontynuowana była aktywność kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez narzędzia zdalne. Niektóre formy aktywności związane z realizacją programu praktyk lub współrealizacji projektów zostały czasowo zawieszane, zostały także wprowadzone inne formy współrealizacji projektów w formule on-line. Spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym również odbywały się w formie zdalnej.

Ewaluacja jakości współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się za pomocą ankiety przeprowadzonej wśród interesariuszy zewnętrznych (przy wsparciu Akademickiego Biura Karier). Z jej pomocą zbierane są dane na temat aktualnych potrzeb i informacji o rynku pracodawców, a wiedzy na temat preferowanej przez pracodawców wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jakie powinien posiadać student wchodzący na rynek pracy. Okresowe rozmowy na temat zakresu współpracy są podejmowane na Kolegiach dziekańskich, a także podczas Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, Kierunkowy oraz Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia weryfikuje skuteczność współpracy w zakresie współpracy dotyczącej realizacji praktyk zawodowych. Niezależnie od tego, w raporcie jak i podczas wizytacji podczas spotkania ze studentami, wskazano na prowadzenie badań dotyczących zadowolenia ze współpracy z Partnerami Technologicznymi. Organizowane są także dyskusje ze studentami oraz Pełnomocnikiem ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, podczas której studenci mogą wypowiadać się na temat spostrzeżeń płynących ze współpracy w kontekście organizacji praktyk zawodowych, a także przeanalizować wynik w/w ankiety. Na wizytowanym kierunku prowadzone są tym samym okresowe przeglądy współpracy

otoczenia społeczno-gospodarczego, weryfikowana jest skuteczność tej współpracy i bieżące aktualizowanie wzajemnych potrzeb. Za sprawą działania Rady Konsultacyjnej program oraz cele realizowane na kierunku poddawane są bieżącej ewaluacji, a sugerowane do zmiany podlegają korekcie.

### **Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Nie dotyczy

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6**

Kryterium spełnione

### **Uzasadnienie**

Analiza stanu faktycznego realizowanego na wizytowanym kierunku potwierdza, że zarówno zakres jak i zasięg działalności instytucji współpracujących jako otoczenie społeczno-gospodarcze z kierunkiem jest widoczna w sferze projektowania oraz realizowania programu studiów. Charakter działalności podmiotów współpracujących jest zgodny z dyscyplinami do których kierunek jest przyporządkowany, a także z koncepcją i celami kształcenia oraz z wyzwaniem sygnalizowanymi przez rynek pracodawców. Z uwagi na fakt, iż kierunek stosunki międzynarodowe prowadzi zróżnicowaną w formach i treściach współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, także w zakresie realizacji praktyk zawodowych oraz współrealizacji projektów społecznych, w tym wolontariackich, realizowanych zarówno na terenie uczelni, jak i w instytucjach partnerskich student ma możliwość poszerzania swojej wiedzy praktycznej, w sposób ciągły, co przyczynia się do jego praktycznego przygotowania do oczekiwań rynku pracy. Otoczenie społeczno-gospodarcze ma istotny wpływ na koncepcję, a także cele i program studiów za sprawą działań Rady Konsultacyjnej, jako ciała doradczego, a także nieformalne spotkania nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku będących jednocześnie przedstawicielami przyszłych pracodawców z Władzami kierunku, przyczynia się do bieżącej weryfikacji aktualnych potrzeb rynku pracodawców.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

### **Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7**

Umiędzynarodowienie programów studiów wskazywane jest jako jedno z podstawowych celów strategii Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Jego rodzaj, zakres i zasięg

próbuje zapewniać się poprzez działania ułatwiające studentom uczestnictwo w programach mobilności międzynarodowej, jak również obecność zajęć w językach obcych w programach studiów. W przypadku kierunku stosunki międzynarodowe to:

- *wstęp do nauki o państwie i prawie* (zajęcia z elementami języka rosyjskiego)
- *procesy migracyjne we współczesnym świecie* (zajęcia prowadzony w języku rosyjskim)
- *komunikacja międzykulturowa* (zajęcia prowadzony w języku rosyjskim)
- *ekonomia z elementami języka angielskiego* (wykład prowadzony w języku angielskim)
- *podstawy kreatywności* (wykład prowadzony w języku angielskim)
- *filozofia z etyką* (wykład prowadzony w języku angielskim)
- *podstawy psychologii* (wykład prowadzony w języku angielskim)
- *międzynarodowe stosunki gospodarcze* (wykład prowadzony w języku angielskim)
- *międzynarodowe stosunki kulturalne* (wykład prowadzony w języku angielskim)
- *unia gospodarcza i walutowa UE* (wykład prowadzony w języku angielskim)

Mimo, iż wprowadzenie wymienionych zajęć do programu studiów kierunku stosunki międzynarodowe należy uznać za pozytywne, to ich ograniczona liczba, a także skupienie głównie na wykładach, nie wpływa znacząco na poziom atrakcyjności międzynarodowej uczelni.

Mobilność studentów i pracowników naukowych jednostka umożliwia poprzez uczestnictwo w programie Erasmus+ oraz Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego, realizowanego ze środków norweskich. Dodatkowo w ramach wspomnianych programów możliwe jest skorzystanie z praktyk zagranicznych. Dla ocenianego kierunku uczelnia ma podpisane umowy z podmiotami z krajów takich jak: Belgia, Bułgaria, Francja, Węgry, Włochy, Słowacja, Czechy, Turcja, Szwecja, Hiszpania, Portugalia Grecja, Wielka Brytania i Niemcy. W ciągu ostatnich 5 lat z możliwości studiowania poza granicami kraju skorzystała 1 osoba, a 31 odbyło zagraniczne praktyki. Nie wykazano informacji dotyczącej ilości studentów z podmiotów zagranicznych realizujących mobilność w ramach WSPA.

Uczelnia wspiera międzynarodowe przedsięwzięcia i zawieranie nowych kontaktów, a także podnoszenie kompetencji w zakresie metod i technik nauczania przez udział kadry dydaktycznej we wspomnianych programach wymiany (realizacja wykładów i wyjazdów szkoleniowych; wykazano 21 takich pobyty). Najważniejsze ośrodki akademickie współpracujące z WSPA to: Univerzita Mateja Bela, Armed Forces Academy of General M.R. Stefanic, International Black Sea University, Innovative University of Eurasia oraz International Balkan University. Goszczono także prelekcje wykładowców zagranicznych (Politechnika Lwowska, National University of Ostroh Academy, Innovative University of Eurasia oraz Ala -Too International University).

Zarówno kadra dydaktyczna, administracyjna, jak i studenci mogli skorzystać z wydarzeń dotyczących współpracy międzynarodowej i szkoleń organizowanych w ramach programu "Open minded" (2018-2021): szkolenia językowe, szkolenia z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem, z zakresu komunikacji w środowisku wielokulturowym, z zarządzania kryzysem. Zrealizowano wizyty studyjne pracowników WSPA w 2 zagranicznych jednostkach (Duale Hochschule Baden- Württemberg i Polytechnic Institute of Setúbal). Wdrożono kursy nauki języka polskiego dla studentów zagranicznych oraz stworzono Punkt *Welcome Centre*, miejsce pierwszego kontaktu z uczelnią.

Dzięki dofinansowaniu z funduszy Unii Europejskiej, przeprowadzono także projekt "Wyspa internacjonalizacji" (2019-2021) oparty o szkolenia z obszaru kompetencji kulturowych i lepszej

komunikacji z osobami pochodzącymi z obcych państw. W ramach realizacji powyższego projektu wdrożono szereg działań takich jak: organizacja konferencji międzynarodowych, odrębne wizyty studyjne zagranicznych wykładowców, wykłady otwarte skierowane do wszystkich studentów WSPA czy Międzynarodowe Dni Kultury.

W celu podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie prowadzi również punkt Europe Direct, dni informacyjne programu Erasmus+, wizyty studyjne studentów czy debaty akademickie. Działalność Uczelni w tym zakresie ma charakter ogólnouczelniany, mimo to jest on właściwy dla kierunku stosunki międzynarodowe.

Elementem pozytywnie wpływającym na poziom umiędzynarodowienia są również stawiane wymagania znajomości języka (zarówno dla studentów rozpoczynających studia w języku polskim, jak i przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+) oraz lektoraty z języków obcych (prowadzone także na kierunku stosunki międzynarodowe). Tym samym możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku są spełnione. Zaleca się jednak podniesienie minimalnych wymagań w tym zakresie, określonych ogólnie prawem, do poziomu C1.

W kontekście okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia wskazuje się na spotkania organów uczelni i włączanie ww. tematyki do obrad Kolegium dziekańskiego. Oceną stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku zajmuje się Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Działania monitoringowe prowadzi również Dział Współpracy Międzynarodowej, którego pracownicy opracowują i przekazują Koordynatorowi ds. jakości kształcenia (na koniec roku akademickiego) coroczne sprawozdanie dotyczące współpracy międzynarodowej.

Nie wyszczególniono jednak stosowanych kryteriów oceny aktywności międzynarodowej czy oferty programowej. Wyniki ww. przeglądów omawiane są na spotkaniach Senatu uczelni, jednak nie udostępniane są w szerszej formie możliwym interesariuszom. Tym samym, brak wyspecjalizowanego systemu ewaluacji stwarza wątpliwości co do pełnego wykorzystania okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia (obejmujących ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów) w zakresie intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia (ze szczególnym naciskiem na większe uczestnictwo studentów w ww. procesie oceny).

#### **Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

nie dotyczy

#### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7**

Kryterium spełnione

#### **Uzasadnienie**

Obecne ogólnouczelniane starania (ich skala, zakres i intensywność) w kontekście umiędzynarodowienia procesu kształcenia należy ocenić jako zadowalające. Wykładowcy i studenci mają możliwość korzystania z mobilności międzynarodowej, zarówno naukowej jak i dydaktycznej.

Właściwa jest jednak dalsza i dynamiczna praca w celu rozwoju i promocji wskazanego zakresu działalności podmiotu, ze szczególną uwagą na kierunek Stosunki międzynarodowe.

W zakresie prowadzenia okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku podejmowane działania są wystarczające, jednak istnieje możliwość ich uzupełnienia. Władzom jednostki sugeruje się podjęcie odpowiednich kroków mających na celu ich uzupełnienie, obejmując w sposób kompleksowy poszczególne aspekty ww. procesu, w tym zakres i zasięg, rodzaje podejmowanych aktywności oraz oferty uczelni, kierowanej do studentów i nauczycieli akademickich z podmiotów zagranicznych.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

### **Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8**

Wsparcie studentów w procesie kształcenia jest systemowe, ma charakter stały i obejmuje cały proces kształcenia, a narzędzia wykorzystywane do celów realizacji kształcenia są adekwatne do zgłaszanych potrzeb studentów oraz dostępnych rozwiązań. Systemowość wsparcia studentów oznacza zapewnienie przez Uczelnię szeregu rozwiązań mających na celu realizację procesu uczenia się zakończonego zadowalającymi efektami. Przykładem takich działań jest zapewnienie wsparcia studentom stosunków międzynarodowych ze strony nauczycieli akademickich, którzy dostępni są na dyżurach i indywidualnych konsultacjach. Stałość wsparcia przejawia się obejmowaniem, poprzez realizowane rozwiązania, całego procesu kształcenia oraz procesu rekrutacji. Uczelni udało się zapewnić studentom poczucie indywidualnego podejścia. Ma to rzeczywisty wpływ na podwyższenie poziomu zadowolenia z jakości studiowania wykazywanego przez studentów. Wiąże się to m.in. z możliwością konsultacji pomiędzy studentami a pracownikami naukowymi. WSPA wspiera studentów w efektywnym korzystaniu z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci stosunków międzynarodowych korzystają z wewnątrzuczelnianej platformy online do nauczania zdalnego.

Wsparcie studentów w zakresie działalności naukowej, obejmujące aktywność w ramach koła naukowego oraz możliwość udziału w konkursie „WYSPA ma talent” (laureaci nagradzani są bonami Pieniężnymi). Zbyt mała różnorodność form wsparcia wpływa na niski poziom rozwoju aktywności naukowej wśród studentów. Rekomenduje się wprowadzenie większego urozmaicenia sposobów motywowania studentów do osiągnięcia wybitnych wyników w nauce i stymulowania do dalszego rozwoju. Regulamin studiów przewiduje wsparcie w postaci indywidualizacji organizacji studiów, która skierowana jest do osób pragnących pogłębiać swoją wiedzę w stopniu wyższym niż standardowo zakładany albo dla tych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej.



Studenci mają zapewnioną możliwość udziału w zajęciach z wychowania fizycznego, przy zachowaniu odpowiednich warunków infrastruktury sportowej Klubu Sportowego. Uczelnia dba również o promowanie aktywności sportowej i zdrowego stylu życia.

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji zgodnie z ustawowym obowiązkiem zapewnia studentom szeroki katalog wsparcia materialnego połączonego niejednokrotnie z systemem motywacyjnym. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o stypendium socjalne. Uczelnia motywuje studentów do ciągłego rozwoju poprzez oferowanie stypendium Rektora oraz dostępność stypendium Ministra. Świadczenia te są dedykowane osobą uzdolnionym naukowo, artystycznie lub sportowo. W systemie wsparcia uwzględniani są również studenci znajdujący się w trudnej sytuacji (życiowej lub materialnej), z uwagi na swój stan zdrowia. Dla tych osób przewidziane jest stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają wpływ na funkcjonowanie systemu pomocy materialnej poprzez odpowiednie organy samorządu studenckiego, które zaangażowane są m.in. w procesy decyzyjne dotyczące podziału funduszu stypendialnego. Uczelnia zapewnia również możliwość skorzystania z zapomogi, na zasadach określonych w ustawie. Co podkreślają studenci proces przyznawania świadczenia w postaci zapomogi jest przejrzysty i szybki.

Ważną rolę pełni Akademickie Biuro Karier Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji, które odpowiada za tworzenie i utrzymywanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadto Biuro odpowiada za działalność edukacyjną w zakresie dostosowania studentów do wejścia na rynek pracy. W Biurze zatrudnieni są doradcy edukacyjno-zawodowi, którzy dysponują aktualizowanymi bazami ofert praktyk, staży oraz pracy. Biuro promuje i wspomaga studentów w działalności zawodowej, między innymi przez szkolenia, konsultacje doradcze, spotkania z pracodawcami, a także za pośrednictwem platformy internetowej. Ważną rolę w tym procesie pełni również Asystent ds. Praktyk Zawodowych, który odpowiada za opiekę merytoryczno-formalną nad praktykami studentów. Uczelnia prowadziła również działania projakościowe i zapewniające rozwój studentów wchodzących na rynek pracy w ramach projektu „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni”, współfinansowany w ramach funduszy Unii Europejskiej.

Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne nastawione są głównie na wyrównywanie szans. WSPA gwarantuje szeroki wachlarz ofert wsparcia, w tym uwzględniając wsparcie materialne w formie stypendium. Dopuszcza się także możliwość indywidualizacji procesów dydaktycznych do potrzeb studentów. Uczelnia realizuje projekt „WySPA Dostępności” mający na celu wielowymiarowe podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji. Pracownicy wspierający proces kształcenia, w tym szczególnie bibliotekarze, służą pomocą osobom z niepełnosprawnościami w ułatwianiu efektywnego korzystania z bazy dydaktycznej.

Osoby znajdujące się w kryzysach emocjonalnych mogą skorzystać z pomocy psychologicznej. Na Uczelni prowadzone są darmowe konsultacje psychologiczne. Problem może stanowić niejasna forma dostępności. Rekomenduje się wprowadzenie stałych dyżurów psychologów oraz opublikowanie informacji kontaktowych na stronie internetowej Uczelni. Pomoże to w ułatwieniu dostępu do korzystania z fachowej pomocy.

Studentom, oferowana jest m.in. pomoc w zakresie praw i obowiązków studenta, w szczególności przedstawianie zainteresowanym studentom informacji dotyczących funkcjonowania i regulacji prawnych obowiązujących w Uczelni, zwłaszcza dotyczących przebiegu toku studiów oraz procedur

przyznawania pomocy materialnej. Ponadto ważnym elementem procesu uczenia się jest zapewnienie studentom środowiska stymulującego do rozwoju, co oznacza oprócz zapewnienia odpowiednich warunków studiowania zapewnienie trudniejszego do empirycznego skategoryzowania, poczucia bezpieczeństwa. Wsparcie WSPA widoczne jest również w oferowanej pomocy dla kobiet wychowujących lub spodziewających się dziecka. Przejawia się ono m.in. poprzez indywidualizację organizacji studiów, przyznawanie urlopu dziekańskiego, czy wsparcie ze strony Pełnomocnika ds. Studentów.

Uczelnia podejmuje działania w celu przeciwdziałania dyskryminacji. Nie prowadzone są zintensyfikowane działania informacyjno-promocyjnych w tym zakresie, jednak wykorzystywane narzędzia komunikacyjne są wystarczające. Główne starania podejmowane są na poziomie bezpośrednich rozmów pomiędzy kadrą akademicką a osobami studiującymi oraz w trakcie spotkania organizacyjnego na początku studiów. Studenci informowani są o zasadach rozwiązywania sytuacji kryzysowych. W razie zaistnienia konfliktu, przemocy lub jakiegokolwiek przejawu dyskryminacji student może poinformować o zaistniałym problemie Dziekana lub innych pracowników dydaktycznych osobiście lub za pośrednictwem przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Następnie podejmowane są działania wyjaśniające i zapobiegające takim sytuacjom.

Wszelkie skargi i wnioski składane przez studentów rozpatrywane są ze względu na ich charakter najczęściej przez Dyrektora albo Kierownika Centrum Studiów Wyższych. Studenci składają je w Rektoracie lub Centrum Studiów Wyższych. Procedura rozpatrywania skarg i wniosków dostępna jest publicznie na stronie internetowej WSPA.

Wsparciem objęci są również studenci zagraniczni. W związku z dużą różnorodnością studentów kształcących się w WSPA powołano Centrum Pomocy i Wsparcia dla Polonii i Cudzoziemców, zajmujące się doradztwem i pomocą dla różnych grup migrantów. Misją Centrum jest szerzenie wsparcia nie tylko w kwestiach dotyczących studiowania, ale również adaptacji w Lublinie, w tym m.in. nauki języka i wypełnianiu dokumentów urzędowych. Kolejnym przejawem wsparcia jest Letnia Szkoła Nauki Języka Polskiego dedykowana przyszłym studentom WSPA. Kursy nie skupiają się jedynie na nauce języka, ale podchodzą horyzontalnie oferując m.in. wykłady z historii i kultury Polski oraz wycieczki edukacyjne.

Istotną częścią systemu wsparcia studentów oraz realizacji ich ustawowych praw jest Samorząd Studencki, który działa za pośrednictwem swoich organów. Stoją one na straży praw studenta oraz reprezentują studentów przed władzami Uczelni, w tym występują z różnego rodzaju wnioskami i opiniami, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni. Współdziałają z władzami w zakresie zarządzania Uczelnią, zapewniania jakości kształcenia oraz rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów. Samorządowi zapewniana jest infrastruktura oraz niezbędne środki finansowe umożliwiające skuteczne reprezentowanie studentów na forum Uczelni oraz prowadzenie działalności edukacyjnej, promocyjnej, integracyjnej, a także wspierającej. Aktywność ta zapewnia możliwość rozwoju organizacyjnego i przedsiębiorczości. Władze WSPA bieżąco współpracują z Samorządem Studentów. Przejawia się to m.in. w sprawnej komunikacji i częstych konsultacjach. Widoczna jest partycypacja przy opiniowaniu programu studiów.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiada Centrum Studiów Wyższych, świadcząc usługi w sposób skuteczny. Administracja została odpowiednio dostosowana do nowych standardów spełniających obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne, szczególnie w zakresie elektronicznego obiegu dokumentów. W ten sposób znacząco ułatwiono korzystanie ze świadczonych usług. Również praca



pozostałej kadry wspierającej kształcenie została dostosowana do aktualnych wymagań i potrzeb. Przed rozpoczęciem zajęć w trybie zdalnym studenci mogli skorzystać z prowadzonych szkoleń z zakresu obsługi wybranych przez uczelnię platform, co przygotowało ich do udziału w zajęciach. Mieli również zapewnione kompleksowe wsparcie okazywane w ciągu roku akademickiego, w tym w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studentom zapewniany jest dostęp do e-mail w domenie Uczelni. Sprawami studenckimi zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Studentów. W ramach przypisanych zadań, w szczególności dba o zapewnienie pomocy studentom w sprawach związanych ze studiowaniem oraz funkcjonowaniem na Uczelni. Ponadto rozstrzyga w indywidualnych sprawach studenckich. Pracownicy administracji oraz kadra wspierająca proces kształcenia posługuje się językami obcymi w sposób umożliwiający sprawną obsługę studentów WSPA.

Uczelnia dokonuje bieżącej ewaluacji systemu wsparcia studentów, posługując się przeprowadzanymi ankietami wśród studentów. Poziom zaangażowania studentów w partycypowanie w trakcie procesu ankietyzacji jest zadowalający i pozwala na dokonanie obiektywnej oceny. W ostatnim okresie nie podejmowano znaczących działań doskonalących, ze względu na pozytywne wyniki przeprowadzanych badań.

WSPA dokonuje przeglądu wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dzięki regularnym przeglądom i wprowadzanym korektom system jest w pełni dostosowany do potrzeb i oczekiwań studentów oraz pracowników akademickich. Jakość wsparcia studentów jest również badana na podstawie ankiet dotyczących m.in. praktyk, działań antidyskryminacyjnych, czy kontaktów z kadrami naukowymi. Studenci w otwartych wypowiedziach mają możliwość sugerowania zmian, stwarza to duże pole możliwości dla doskonalenia mechanizmu wsparcia studentów.

Ewaluacja i monitorowanie całego procesu studiowania przybiera również nieformalną formę. W trakcie rozmów i spotkań pomiędzy studentami a pracownikami uczelni oraz w oparciu o udział przedstawicieli studentów w ciałach kolegialnych Uczelni. Ankiety odgrywają ważną rolę w procesie poprawy procedur i pracy WSPA.

### **Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Nie dotyczy

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8**

Kryterium spełnione

### **Uzasadnienie**

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wielopłaszczyznowe, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do

osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci. Wskazane w opisie stanu faktycznego braki nie wpływają na obniżenie propozycji oceny końcowej jako spełnionej.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

## **Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9**

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców. Główną platformą przekazywania informacji jest Biuletyn Informacji Publicznej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz strona internetowa Uczelni. Sposób ich udostępnienia gwarantuje stosunkową łatwość zapoznania się z jej treścią. Nie występują ograniczenia związane z miejscem, czasem, oprogramowaniem i sprzętem wykorzystywanym przez odbiorców. Strona internetowa Uczelni jest także dostosowana dla osób z problemami wzrokowymi. Strona Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie dostępna jest również w języku rosyjskim, ukraińskim i angielskim. Informacja na temat działań podejmowanych w Uczelni dostępne są także na BIP. Informacja o studiach obejmuje cele kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów na studia, warunki przyjęcia na studia, kryteria kwalifikacji kandydatów, opis procesu nauczania oraz charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystyka warunków studiowania oraz wsparcie w procesie studiowania dostępne są na stronie Uczelni.

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości oraz kompleksowości informacji o studiach. Monitorowanie obejmuje także zgodność informacji o studiach z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym kandydatów na studia, studentów oraz pracowników. Studenci przedstawiają swoją ocenę jakości informacji o studiach w ankietach. Wyniki tego procesu są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Opinie różnych grup interesariuszy mają wpływ na zmiany dokonywane na stronie internetowej.

### **Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

Nie dotyczy

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9**

Kryterium spełnione

### **Uzasadnienie**

Publikowane przez Uczelnię informacje dotyczące oferty edukacyjnej są dostępne publicznie dla szerokiego grona odbiorców w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Strona jest także dostosowana dla osób z niepełnosprawnością wzrokową. Informacja o studiach obejmuje zarówno cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Przekazywane treści są na bieżąco aktualizowane, jak również podlegają cyklicznej ewaluacji.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

-

### **Zalecenia**

-

### **Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10**

Polityka jakości kształcenia w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie została określona w uchwale Senatu WSPA nr 237/2016 z dnia 29 kwietnia 2016 roku. Narzędziem służącym realizacji polityki jakości jest Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK). Zadania w zakresie monitorowania i przeglądu programu studiów na poszczególnych kierunkach oraz jego doskonalenia są powierzone zespołom ds. jakości kształcenia powoływanym dla każdego kierunku studiów prowadzonego w WSPA. Do kompetencji ZJK należy:

1. analizowanie, aktualizowanie i doskonalenie koncepcji kształcenia kierunku studiów, w tym sylwetki absolwenta,
2. weryfikacja i doskonalenie zakładanych efektów uczenia się na kierunku, w tym efektów kierunkowych i przewidzianych dla zajęć,
3. doskonalenie przyjętych programów studiów, zgodnie z wymogami ustawowymi, uchwałami i wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz innymi wymogami w zakresie poprawności formalno-prawnej,
4. wdrażanie procedur i wytycznych opracowanych przez pozostałe organy WSZJK,
5. opracowywanie pełnej dokumentacji prowadzonych działań, a w szczególności wniosków, opinii i sprawozdań,

6. organizacja i przeprowadzenie spotkań oraz konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu dostosowania oferty do wymagań rynku pracy oraz oczekiwań studentów i słuchaczy,
7. realizacja zadań określonych przez szczegółowe procedury wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia wydane na podstawie niniejszego zarządzenia,
8. współpraca z innymi organami WSZJK w celu lepszej realizacji polityki jakości.

Zgodnie z zasadami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia za bieżące monitorowanie i okresowy przegląd, a także za projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów odpowiedzialne są następujące organy WSZJK: Dziekani kierunków, Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, Kierunkowe Rady Konsultacyjne, Koordynator ds. Jakości Kształcenia, Senat WSPA.

Osobą odpowiedzialną merytorycznie za wizytowany kierunek jest dziekan kierunku stosunki międzynarodowe. Do kompetencji dziekana kierunku należy kierowanie i bieżący nadzór nad prawidłowością procesu dydaktycznego na kierunku, dbałość o wysoki poziom prowadzonych zajęć. Natomiast nad ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe czuwa także Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Udział interesariuszy zewnętrznych w zapewnieniu i doskonaleniu jakości programu studiów na kierunku jest zapewniony w ramach powoływanych dla każdego kierunku Rad Konsultacyjnych. Ustalenie programu studiów wymaga również zasięgnięcia opinii Samorządu Studenckiego.

W ramach WSZK zostały przyjęte szczegółowe procedury związane z monitorowaniem i przeglądem programu studiów, tj.:

1. procedura okresowego przeglądu, tworzenia i modyfikacji programów studiów,
2. procedura oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na każdym etapie procesu kształcenia,
3. procedura systemu weryfikacji efektów uczenia się z uwzględnieniem weryfikacji bieżącej i systemowej,
4. procedura badania losów zawodowych absolwentów WSPA i sposobu wykorzystywania wyników tego badania.

Zmiany w programie studiów dokonywane są w sposób formalny, w oparciu o procedurę przyjęta na podstawie zarządzenia Rektora WSPA z dnia 30 września 2022.

Zespół oceniający zapoznał się z przykładowymi dokumentami, poddał analizie wybrane prace dyplomowe, prace etapowe oraz przeprowadził hospitacje wybranych zajęć. Opis stanu faktycznego zawarty w tych dokumentach nie skłania autorów do refleksji mającej na celu poznanie przyczyn opisanego stanu oraz poszukiwanie środków zaradczych. Uchybienia i błędy zdiagnozowane przez zespół oceniający w sylabusach zajęć, organizacji procesu nauczania, w zakresie weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, doboru treści programowych, doboru metod kształcenia i systemu weryfikacji efektów uczenia się nabywanych przez studentów nie potwierdzają skuteczności analiz sylabusów zajęć oraz badania zgodności efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć określonych w programie studiów na kierunku stosunki międzynarodowe. Analiza stanu faktycznego w kryterium 3 wskazuje, że uczelnia nadal nie weryfikuje poziomu kompetencji językowych w zakresie języka polskiego będących niezbędnymi do studiowania na kierunku stosunki międzynarodowe. Nieprawidłowości dotyczą także nierzetelnego oceniania prac etapowych

wykonywanych przez studentów oraz prac dyplomowych, co potwierdziły wyniki przeglądu wybranych losowo prac etapowych i dyplomowych.

**Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)**

*(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)*

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia
1.	Wewnętrzny system zapewnienia jakości nie jest skutecznym narzędziem nadzoru nad wypracowaniem i realizacją efektów kształcenia na poziomie kierunku i przedmiotów, a także opracowania poprawnej struktury studiów i prowadzenia ścieżek dydaktycznych (specjalności). Potwierdzają to stwierdzone uchybienia względem treści efektów kształcenia, relacji kierunkowych i modułowych efektów kształcenia, niskiej skuteczności ich weryfikacji w pracach etapowych i dyplomowych	Działania mające na celu naprawę wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jako narzędzia nadzoru nad wypracowaniem i realizacją efektów uczenia się na poziomie kierunku i zajęć są niewystarczające i nie doprowadziły do usunięcia wskazanych uchybień w postaci odpowiedniej znajomości języka polskiego osób podejmujących studia na wizytowanym kierunku oraz nierzetelnego oceniania prac etapowych oraz dyplomowych.	Zalecenie niezrealizowane

**Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10**

Kryterium niespełnione

**Uzasadnienie**

Zapewniony jest nadzór merytoryczny organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem stosunki międzynarodowe poprzez wyznaczenie osób i gremiów odpowiedzialnych za kierunek oraz określenie ich kompetencji i zakresu obowiązków, w tym obowiązków w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Uczelnia posiada także regulacje dotyczące zasad tworzenia, zatwierdzania i doskonalenia programów studiów z uwzględnieniem opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

W odniesieniu do sposobów monitorowania i przeglądu programu studiów zdiagnozowano następujące stanowiące podstawę oceny spełnienia kryterium 10. Są to następujące uchybienia:

1. Brak kompleksowego podejścia do monitorowania programu studiów w postaci gromadzenia informacji o programie studiów oraz jego realizacji stanowiącym podstawę do działań o charakterze naprawczym i doskonalącym.
2. Brak kompleksowego podejścia do monitorowania jakości prac etapowych i dyplomowych w postaci gromadzenia informacji i danych o nieprawidłowościach występujących w tym obszarze stanowiących podstawę do działań o charakterze naprawczym i doskonalącym.

Ponadto, uczelnia nie zrealizowała zaleceń PKA zawartych w uchwale nr 873/2019 w sprawie przyznania oceny warunkowej na ocenianym kierunku.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---



## 5. Załączniki:

### Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

### Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego

Dzień 1 wizytacji (20.04.2023)		
Godz.	Opis zdarzenia	Uczestnicy spotkania po stronie PKA (skład zespołu oceniającego podany powyżej)
		Przedstawiciele Uczelni (proszę wypełnić tabelę zgodnie z informacjami dotyczącymi poszczególnych spotkań)
8:00	Połączenie się zespołu przed dołączeniem Władz Uczelni.	zespół oceniający PKA
8:30	Spotkanie z Władzami Uczelni w celu przedstawienia szczegółowego harmonogramu wizytacji oraz zapoznania się członków zespołu oceniającego z najistotniejszymi problemami dotyczącymi roli, jaką przypisują Władze Uczelni ocenianemu kierunkowi w realizacji strategii Uczelni.	zespół oceniający PKA  Władze Uczelni  Pani dr Maria Mazur – Rektor / Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe Pani dr Małgorzata Michalska-Nakonieczna – Prorektor ds. ogólnych Pan mgr Jacek Lis - Kanclerz

9:00	Spotkanie z zespołem przygotowującym raport samooceny, w tym także osobami odpowiedzialnymi za konstrukcję programu studiów (koncepcję, cele kształcenia i efekty uczenia się), realizację programu studiów, w tym praktyki zawodowe, system weryfikacji efektów uczenia się, umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku, wsparcie w procesie kształcenie studentów, osób z niepełnosprawnościami, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.	<p><b>zespół oceniający PKA</b></p> <p><b>Zespół przygotowujący raport samooceny, osoby odpowiedzialne za kierunek, w tym praktyki zawodowe, umiędzynarodowienie, współpracę z otoczeniem-społeczno-gospodarczym, wsparcie studentów.</b></p> <p>Pani dr Maria Mazur - Rektor / Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe  Pani Ewa Raczkowska – Dyrektor Centrum Studiów Wyższych  Pani dr Marta Komorska - Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami  Pani dr Ewa Miszczyk – Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia  Pani Apolonia Walczyna – Koordynator ds. jakości kształcenia  Pani Paulina Obszańska - Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej  Pani Agnieszka Małochleb - Doradca Edukacyjno-Zawodowy  Pani Wioletta Montusiewicz – Koordynator ds. Obsługi pracownika  Pani Magdalena Mitrut – Koordynator ds. studiów wyższych  Pani Patrycja Kraczek – Koordynator ds. Kształcenia zdalnego</p>
11:00	Hospitacja zajęć dydaktycznych/Ocena prac dyplomowych i etapowych/Aktualizacja raportu.	<p><b>proszę wskazać osobę odpowiedzialną za pilotowanie zespołu oceniającego</b></p> <p>Apolonia Walczyna – Koordynator ds. jakości kształcenia</p>
13:00	Przerwa dla zespołu oceniającego.	<b>zespół oceniający PKA</b>
14:00	Spotkanie ze studentami, samorządem studenckim oraz przedstawicielami studenckiego ruchu naukowego.	<p><b>zespół oceniający PKA</b></p> <p><b>przedstawiciele studentów ocenianego kierunku ze wszystkich roczników, profili, poziomów i form kształcenia; przedstawiciele studentów powinni zostać wskazani w uzgodnieniu z samorządem studenckim.</b></p> <p>Pan Stanislav Kapitonov – II rok studiów stacjonarnych  Pani Viktoriia Martynenko – II rok studiów stacjonarnych  Pani Nastassia Nestsiarhuk – II rok studiów stacjonarnych  Pani Palina Piuchyk – II rok studiów stacjonarnych  Pan Oskar Biegański – I rok studiów stacjonarnych  Pani Yana Hlebka – III rok studiów stacjonarnych  Pan Dmytro Hrytsenko – II rok studiów stacjonarnych  Pani Anastasiya Bazhenava – III rok studiów</p>

		<p>stacjonarnych  Pani Yelizaveta Buriak – I rok studiów stacjonarnych  Pani Diana Liu – I rok studiów stacjonarnych  Pani Veronika Pihur – I rok studiów stacjonarnych  Pan Kir Piunov – II rok studiów stacjonarnych  Pan Danylo Turchyn – I rok studiów stacjonarnych  Pan Szymon Adamczuk – Przedstawiciel Samorządu Studentów  Pani Kinga Sikora – Przedstawiciel Samorządu Studentów</p>
15:00	<p><b>Spotkanie z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów i realizującymi badania naukowe.</b></p>	<p><b>zespół oceniający PKA</b></p> <p><b>przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów i realizujących badania naukowe.</b></p> <p>Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA  Pan dr Paweł Rogalski  Pani dr Marta Drabczuk  Pan dr Bartosz Sobotka  Pan dr Norbert Obara  Pan dr Michał Gotoś  Pan dr Marcin Nowak  Pan mgr Piotr Skrzypczak  Pani mgr Anna Bielak  Pan mgr Piotr Kuśmierzak  Pani mgr Maria Sierńko  Pani mgr Eliza Urban</p>
16:00	<p><b>Spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami oferującymi praktyki zawodowe dla studentów ocenianego kierunku.</b></p>	<p><b>zespół oceniający PKA</b></p> <p><b>przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcy oferujący praktyki zawodowe dla studentów ocenianego kierunku.</b></p> <p>Pani Anna Dąbrowska – Prezes Stowarzyszenia Homo Faber  Pan Yulian Hofman – Fundacja Instytut na Rzecz Państwa i Prawa  Pan Mariusz Sagan – Dyrektor Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin  Pani Wiktoria Herun – Referent ds. współpracy ze środowiskiem naukowym w Wydziale Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin  Pani Renata Jońska – Kierownik Oddziału Projektowania oraz Funduszy Europejskich Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie  Pani Monika Drąg - Specjalista ds. projektów Europe Direct WySPA Lublin</p>
17:00	<p><b>Spotkanie zespołu oceniającego</b></p>	<p><b>zespół oceniający PKA</b></p>

19:00	Zakończenie 1 dnia wizytacji	
<b>Dzień 2 wizytacji (data)</b>		
<b>Godz.</b>	<b>Opis zdarzenia</b>	<b>Uczestnicy spotkania po stronie PKA</b>
		<b>Przedstawiciele Uczelni</b>
8:00	Połączenie się zespołu przed dołączeniem uczestników spotkania ze strony Uczelni.	zespół oceniający PKA
8:30	Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.	zespół oceniający PKA  <b>osoby odpowiedzialne za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku oraz funkcjonowanie WSZJK oraz publiczny dostęp do informacji.</b>  Pani dr Maria Mazur - Rektor / Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe Pani Ewa Raczkowska – Dyrektor Centrum Studiów Wyższych Pani dr Marta Komorska - Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami Pani dr Ewa Miszczak – Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia Pani Apolonia Walczyna – Koordynator ds. jakości kształcenia Pani Paulina Obszańska - Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej Pani Agnieszka Małochleb - Doradca Edukacyjno-Zawodowy Pani Wioletta Montusiewicz – Koordynator ds. Obsługi pracownika Pani Magdalena Mitrut – Koordynator ds. studiów wyższych Pani Patrycja Kraczek – Koordynator ds. Kształcenia zdalnego
9:30	Wizytacja bazy dydaktycznej, uczelnianej i pozauczelnianej, wykorzystywanej do realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów, ze szczególnym uwzględnieniem bazy naukowej oraz biblioteki.	zespół oceniający PKA  <b>proszę wskazać osobę odpowiedzialną za pilotowanie zespołu oceniającego</b>  Pan Krzysztof Sikorski – Kierownik Administracji  Pan Mariusz Wszół - Kierownik Biblioteki
11:00	Hospitacja zajęć dydaktycznych/Ocena prac etapowych i dyplomowych/Praca własna nad raportem.	<b>proszę wskazać osobę odpowiedzialną za pilotowanie zespołu oceniającego</b>  Apolonia Walczyna – Koordynator ds. jakości kształcenia
13:00	Spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego	zespół oceniający PKA
14:00	Spotkanie końcowe z Władzami Uczelni poświęcone podsumowaniu wizytacji oraz przedstawieniu przebiegu dalszych etapów postępowania oceniającego.	zespół oceniający PKA  <b>Władze Uczelni</b>  Pani dr Maria Mazur – Rektor / Dziekan kierunku

		Stosunki międzynarodowe Pani dr Małgorzata Michalska-Nakoneczna – Prorektor ds. ogólnych Pan mgr Jacek Lis - Kanclerz Pani Apolonia Walczyna
<b>15:00</b>	<b>Zakończenie wizytacji</b>	

**Podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego**

Oznaczenia

P – przewodniczący zespołu oceniającego – dr Martin Dahl

E1 – ekspert PKA – dr hab. Joanna Rak

E2 – ekspert PKA – dr hab. Marcin Ostapiuk-Czubala

ES – ekspert PKA reprezentujący studentów – Kamil Bonas

EP – ekspert PKA reprezentujący pracodawców – Andżelika Jabłońska

S – sekretarz zespołu oceniającego – dr Anna Sikora

*Pole zacienione – ekspert odpowiedzialny za przygotowanie opisu.*

	P	E1	E2	ES	EP	S
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się		X				
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się		X		X	X	
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie		X				
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry			X	X		
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie			X	X		
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku					X	
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku			X	X		
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia				X		
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	X			X		

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	X			X		
1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu						X
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów						X
Załącznik 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia						X
Załącznik 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	X					X
Załącznik 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	X	X	X			
Załącznik 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa			X			
Załącznik 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	X	X	X			

### Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych

#### Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych

Nazwa zajęć/grupy zajęć, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	<i>religie we współczesnym świecie - ćwiczenia</i>
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	dr Ewa Miszczak
Rok akademicki	2021/2022
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	Stosunki międzynarodowe – studia niestacjonarne pierwszego stopnia, I rok, 2 semestr
<b>Ocena:</b>	
a. formy prac etapowych	Napisanie pracy na zaliczenie na jeden z wybranych tematów zaproponowanych przez prowadzącą zajęcia.
b. zgodności tematyki prac z sylabusem zajęć/grupy zajęć	Tematyka prac jest w pełni zgodna z sylabusem zajęć.
c. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Dobór metod weryfikacji efektów uczenia się jest w pełni poprawny. Obejmują one: rozmowę w czasie zajęć – ocena



	stopnia zrozumienia treści nauczania, pisemną pracę zaliczeniową dotyczącą diagnozowania i oceny zjawiska religijnego wraz z prognozą jego rozwoju.
<b>d. zasadność oceny</b>	Wszyscy studenci, którzy wykonali pracę etapową otrzymali 5. Oceny są bezzasadne. Np. Prace Katarzyny Gołdy i Iwetty Rączki zostały przekopiiowane z Wikipedii (zachowane zostało nawet oryginalne formatowanie tekstu i przypisów), a komentarze do nich prowadzącej zajęcia są następujące: "Zgadza się, to jest socjologiczne podejście do sekt i nowych ruchów religijnych, znam prace Eileen Baker, to już klasyka, zaliczam na 5,0" i "Ciekawe rozważanie, agnostyków jest coraz więcej w naszym kraju, zaliczam na 5,0". Komentarze nie odnoszą się do istoty pracy ani nawet do głównego stanowiska zreferowanego w pracach. Wskazują, że prowadząca nie zapoznała się z pracami, które oceniła. Prace nie posiadają przypisów, formy zapisu bibliograficznego budzą zastrzeżenia, cele pracy nie zostały określone. Wobec studentów nie zostały wyciągnięte konsekwencje w związku z popełnieniem deliktu cywilnego – plagiatu, wręcz przeciwnie zostali za to nagrodzeni najwyższą oceną.

<b>Nazwa zajęć/grupy zajęć, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.</b>	<i>systemy polityczne</i> - wykład
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia</b>	dr Maria Mazur
<b>Rok akademicki</b>	2022/2023
<b>Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr</b>	Stosunki międzynarodowe – studia stacjonarne pierwszego stopnia, I rok, 1 semestr
<b>Ocena:</b>	
<b>a. formy prac etapowych</b>	Przyjęte formy prac etapowych to (1) test śródsemestralny, (2) egzamin ustny i (3) esej.
<b>b. zgodności tematyki prac z sylabusem zajęć/grupy zajęć</b>	Tematyka prac etapowych jest w pełni zgodna z sylabusem zajęć. Dotyczą one aspektów metodologicznych, teoretycznych i empirycznych funkcjonowania różnych, współczesnych systemów politycznych.

<b>c. poprawności doboru metod weryfikacji efektów</b>	Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie wykładu, podczas którego weryfikuje się efekty za pomocą prac etapowych. Dobór metod weryfikacji efektów uczenia się STM_W01, STM_W02, STM_W03, STM_W14, STM_U02, STM_U01, STM_U05, STM_U06, STM_U09, STM_U13, STM_K01, STM_K02 jest w pełni poprawny.
<b>d. zasadność oceny</b>	Oceny są zgodne z kryteriami podanymi w sylabusie i zasadne z uwagi na przyjęte formy pracy etapowej.

<b>Nazwa zajęć/grupy zajęć, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.</b>	<i>analiza sytuacji w gospodarce światowej - projekt</i>
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia</b>	Dr inż. Adam Włodarczyk, prof.
<b>Rok akademicki</b>	2021/2022
<b>Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr</b>	Stosunki międzynarodowe/studia stacjonarne/rok 2/semestr 3
<b>Ocena:</b>	
<b>a. formy prac etapowych</b>	Prace etapowe w formie pisemnych prac zaliczeniowych.
<b>b. zgodności tematyki prac z sylabusem zajęć/grupy zajęć</b>	Zgodna
<b>c. poprawności doboru metod weryfikacji efektów</b>	Dobre metody weryfikacji efektów uczenia się zostały niewłaściwie dobrane i nie pozwalają na ich rzetelną weryfikację. Są także inne od tych zawartych w sylabusie zajęć, które zostały zdefiniowane w następujący sposób: „wskazanie i opisanie metod prowadzenia zajęć oraz weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, np. debata, case study, przygotowania i obrony projektu, złożona prezentacja multimedialna, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, wizyta studyjna, gry symulacyjne + opis danej metody”. Jedyną metodą weryfikacji efektów uczenia się jest przygotowanie przez studenta pisemnej pracy zaliczeniowej na wybrany przez studenta temat.
<b>d. zasadność oceny</b>	Niezasadna. Wystawione oceny nie mają związku z jakością prac zaliczeniowych, które stanowią kompilację ogólnodostępnych informacji ze źródeł internetowych. Brak w nich jest krytycznej analizy.

<b>Nazwa zajęć/grupy zajęć, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.</b>	<i>podstawy psychologii - wykład</i>
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia</b>	dr Monika Maj-Golianek
<b>Rok akademicki</b>	2021/2022
<b>Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr</b>	Stosunki międzynarodowe – studia stacjonarne pierwszego stopnia, I rok, 2 semestr
<b>Ocena:</b>	
<b>a. formy prac etapowych</b>	Prace etapowe w formie pisemnych prac zaliczeniowych.
<b>b. zgodności tematyki prac z sylabusem zajęć/grupy zajęć</b>	Częściowo zgodne. Prace etapowe swoją tematyką pokrywają tylko jeden z 5 wskazanych w sylabusie obszarów tematycznych.
<b>c. poprawności doboru metod weryfikacji efektów</b>	Metody weryfikacji efektów zostały niewłaściwie dobrane i nie pozwalają na weryfikację wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Pytanie zaliczeniowe jest identyczne dla wszystkich studentów i sprowadza się do pisemnej odpowiedzi na jedno pytanie – „Opisz jedną teorię psychologiczną”. Przygotowane przez studentów prace stanowią kompilację informacji pobranych z internetu, bez odniesienia do źródeł. Są stricte opisowe i nie zawierają elementu analitycznego. Ponadto jako metody weryfikacji efektów uczenia się w sylabusie wskazano: „wskazanie i opisanie metod prowadzenia zajęć oraz weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, np. debata, case study, przygotowania i obrony projektu, złożona prezentacja multimedialna, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, wizyta studyjna, gry symulacyjne + opis danej metody”. Żadna z powyższych metod nie znajduje zastosowania podczas realizacji ocenianych zajęć.
<b>d. zasadność oceny</b>	Wystawione oceny są niezasadne. Na podstawie dostarczonej dokumentacji nie można ustalić jakie dokładnie zostały przyjęte kryteria mające na celu wystawienie ocen.

<b>Nazwa zajęć/grupy zajęć, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.</b>	<i>międzynarodowe stosunki gospodarcze – ćwiczenia i wykład</i>
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy,</b>	Dr Norbert Obara

imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	
Rok akademicki	2021/2022
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	Stosunki międzynarodowe, studia stacjonarne, studia I stopnia, II semestr, profil praktyczny
Ocena:	
a. formy prac etapowych	(1) Egzamin ustny. (2) Przygotowanie i zaprezentowanie referatu.
b. zgodności tematyki prac z sylabusem zajęć/grupy zajęć	Częściowo zgodne. Lista zagadnień do egzaminu ustnego oraz referatu (w celu analizy problemu związanego z Międzynarodowymi stosunkami gospodarczymi) jest bardzo wybiórcza w kontekście ogólnych treści zajęć.
c. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Dobre metody ewaluacji są poprawne dla formy zajęć. Mimo to są one niewystarczające, gdyż nie zapewniają pełnego uzyskania wszystkich efektów uczenia się dla zajęć. Ponadto w sylabusie wskazano także: dyskusje i rozwiązywanie zadań problemowych. Według dostarczonej dokumentacji, żadna z tych metod nie znajduje zastosowania.
d. zasadność oceny	Brak zasadności. Na podstawie dostarczonej dokumentacji nie można ustalić jakie dokładnie zostały przyjęte kryteria mające na celu wystawienie ocen. Dodatkowo, tematy niektórych prac pisemnych nie pokrywają się z zaproponowanymi przez wykładowcę zagadnieniami.

Nazwa zajęć/grupy zajęć, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	<i>unia Gospodarcza i walutowa w ramach UE – ćwiczenia</i>
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Norbert Obara
Rok akademicki	2021/2022
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	Stosunki międzynarodowe, Studia stacjonarne, studia I stopnia, IV semestr, profil praktyczny
Ocena:	

<b>a. formy prac etapowych</b>	(1) Przygotowanie pisemnych prac zaliczeniowych. (2) Esej i prezentacja ustna.
<b>b. zgodności tematyki prac z sylabusem zajęć/grupy zajęć</b>	Tematyka prac jest w pełni zgodna z sylabusem zajęć.
<b>c. poprawności doboru metod weryfikacji efektów</b>	Esej i prezentacja ustna jako dobrana metoda ewaluacji jest poprawna dla formy zajęć. Mimo to niewystarczająca, gdyż nie zapewniają pełnego uzyskania wszystkich efektów uczenia się dla zajęć. Ponadto w sylabusie wskazano także: przygotowanie pisemnych prac zaliczeniowych. Według dostarczonej dokumentacji, metoda ta nie znajduje zastosowania.
<b>d. zasadność oceny</b>	Wystawione oceny są niezasadne. Na podstawie dostarczonej dokumentacji nie można ustalić jakie dokładnie zostały przyjęte kryteria mające na celu wystawienie ocen.

<b>Nazwa zajęć/grupy zajęć, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.</b>	<i>unia gospodarcza i walutowa w ramach UE – wykład</i>
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia</b>	Dr Marta Drabczuk
<b>Rok akademicki</b>	2021/2022
<b>Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr</b>	Stosunki międzynarodowe, Studia stacjonarne, studia I stopnia, IV semestr, profil praktyczny
Ocena:	
<b>a. formy prac etapowych</b>	(1) Ocena z aktywności na zajęciach, obecności na zajęciach oraz testu. (2) Oceny umiejętności argumentowania zdania i opinii podczas debaty, umiejętności formułowania oraz uzasadniania własnego poglądu/zdania; umiejętności poszukiwania rozwiązań sytuacji problemowych w wybranych case'ach i przygotowanych krótkich esejów.
<b>b. zgodności tematyki prac z sylabusem zajęć/grupy zajęć</b>	Na podstawie dostarczonej dokumentacji nie można ustalić ww. zgodności.
<b>c. poprawności doboru metod weryfikacji efektów</b>	Dobre metody ewaluacji nie są w pełni poprawne dla formy zajęć. Charakterystyka części z nich jest typowa dla spotkań o naturze ćwiczeniowej. Ponadto w sylabusie wskazano także egzamin. Według dostarczonej dokumentacji, metoda ta nie znajduje realnego

	zastosowania.
d. zasadność oceny	Brak zasadności.

## Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych

<b>Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)</b>	Alicja Rozpłochowska (16935)
<b>Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)</b>	Studia pierwszego stopnia niestacjonarne
<b>Kierunek / specjalność</b>	Stosunki międzynarodowe
<b>Tytuł pracy dyplomowej</b>	Wpływ Brexitu na migracje Polaków do Wielkiej Brytanii w świetle badań opinii Polonii
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna</b>	mgr Piotr Skrzypczak; Ocena pracy dyplomowej: bardzo dobry (5,0)
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta</b>	prof. dr hab. Antoni Olak Ocena pracy dyplomowej: bardzo dobry (5,0)
<b>Średnia ze studiów</b>	4,68
<b>Ocena z egzaminu dyplomowego</b>	dostateczny (3,0)
<b>Ocena końcowa na dyplomie</b>	dobry plus (4,5)
<b>Pytania zadane na egzaminie dyplomowym</b>	1. Znaczenia kategorii „Państwo”. Funkcje Państwa 2. Pojęcie współpracy transgranicznej 3. Kryzys migracyjny. Rodzaje i powody migracji.
<b>Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości</b>	Praca ma charakter opisowy i zawiera elementy błędnie przeprowadzonego badania sondażowego. Według tematu, praca jest poświęcona “wpływowi Brexitu na migracje Polaków do Wielkiej Brytanii w świetle badań opinii Polonii”. Faktycznie jednak dwa pierwsze rozdziały dotyczą ogólnych zagadnień związanych z migracjami. Potoczne sformułowanie “w świetle” utrudnia zrozumienie celów badania, które nie są spójne z pozostałymi założeniami metodycznymi i teoretycznymi. Ostatni rozdział został poświęcony badaniu opinii przypadkowo dobranej grupy respondentów.



	Temat i model pracy dyplomowej nie są właściwe na studiach o profilu praktycznym. Praca nie rozwiązuje bowiem żadnego praktycznego problemu i nie ma charakteru aplikacyjnego. Dodatkowo, praca nie umożliwia oceny praktycznych umiejętności zawodowych.
<b>Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:</b>	
<b>a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem</b>	<b>TAK</b>
<b>b. zgodności treści i struktury pracy z tematem</b>	<b>NIE</b> Pierwszy rozdział jest nie na temat, ponieważ dotyczy zbyt szerokiego pod względem przedmiotowym zagadnienia, żeby zapewnić informacje o kontekście przedmiotu badań. Nie zapewnia on również podstaw teoretycznych dla badań empirycznych zasygnalizowanych w temacie pracy. Jest zatem niefunkcjonalny względem całości pracy. Dodatkowo, temat pracy jest niezgodny z treścią i przedmiotem badania. W temacie mowa jest o wpływie, z kolei badanie i treść dotyczą wyobrażeń o wpływie, antycypacji.
<b>c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej</b>	<b>NIE</b> W pracy są poważne błędy metodologiczne. Autorka wskazała, że w pracy wykorzystano "sondaz diagnostyczny z elementami metody delfickiej" (s. 46). Metoda delficka nie jest właściwą metodą do badania stanu świadomości społecznej wielkich grup społecznych. Co więcej, nie została właściwie zastosowana. Autorka myli pojęcia metody, techniki i narzędzia. Ostatecznie nie jest jasne jaka technika została wykorzystana. Pomiar nie spełnia cech istotnościowych pomiaru, jest intuicyjnym działaniem. Brakuje jakichkolwiek odniesień do kryteriów trafności wewnętrznej i zewnętrznej. Procedury badawcze zostały pominięte. Terminologia jest stosowana intuicyjnie, np. w zakresie nazywania elementów procesu badawczego. Nie są stosowane kategorie teoretyczne właściwe do eksploracji przyjętego umownie zamiast wprost określonego w pracy pola badawczego Występują liczne błędy językowo-stylistyczne np. ontologizacja nauki (s. 8), "wciąć" zamiast "wciążyć" (s. 8).
<b>d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy</b>	<b>TAK</b>
<b>Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera</b>	<b>NIE DOTYCZY</b>
<b>Zasadność ocen pracy dyplomowej,</b>	Oceny pracy dyplomowej wystawione przez opiekuna

<b>wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta</b>	<p>oraz recenzenta są bezzasadne. W pracy jest bardzo wiele błędów merytorycznych, które nie zostały wskazane w recenzjach i nie znajdują odzwierciedlenia w wystawionych ocenach. Do najpoważniejszych, podważających fundamenty pracy zaliczam (1) zaproponowanie niepoprawnie sformułowanego problemu badawczego – dotyczy on przyszłości, więc jest nieweryfikowalny za pomocą zastosowanych metod badań sondażowych, które pozwalają na diagnozę stanu świadomości społecznej w danym momencie, (2) szczegółowe pytania badawcze nie są pytaniami badawczymi, lecz pytaniami badacza do respondenta (pyt. 2 i 3) i pytaniami badacza do samego siebie o stan badań w literaturze przedmiotu (pyt. 1). Warto tu pamiętać, że przegląd literatury przedmiotu to etap poprzedzający badanie, (3) Autorka uważa banalną tezę za hipotezę. W dodatku teza ta nie jest spójna z problemem badawczym, (4) zarówno opiekun pracy (jak wskazują recenzje), jak i Autorka (jak wskazuje praca), nie rozróżniają źródeł od opracowań, (5) część nazwy techniki badawczej zostało nazwane narzędziem (s. 6), (6) niedookreślone pole badawcze.</p>
--	---

<b>Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)</b>	Tetiana Shchotkevych (17375)
<b>Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)</b>	Studia pierwszego stopnia stacjonarne
<b>Kierunek / specjalność</b>	Stosunki międzynarodowe
<b>Tytuł pracy dyplomowej</b>	Bezpieczeństwo energetyczne Polski jako członka i beneficjenta środków Unii Europejskiej
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna</b>	prof. dr hab. Antoni Olak Ocena pracy dyplomowej: dobry (4,0)
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta</b>	dr Paweł Rogalski Ocena pracy dyplomowej: dobry (4,0)
<b>Średnia ze studiów</b>	3,90
<b>Ocena z egzaminu dyplomowego</b>	dostateczny (3,0)
<b>Ocena końcowa na dyplomie</b>	dostateczny plus (3,5)
<b>Pytania zadane na egzaminie</b>	1. Główne problemy demograficzne współczesnego

dyplomowym	<p>świata</p> <p>2. Czym jest bezpieczeństwo? Jakie organy w państwie sprawiają nadzór nad bezpieczeństwem?</p> <p>3. Energetyka jądrowa w Polsce</p>
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	<p>Praca została poświęcona wybranym aspektom bezpieczeństwa energetycznego. Składa się z wstępu, trzech rozdziałów i zakończenia. Ma charakter opisowy, choć przedstawienie błędnie sformułowanych założeń metodycznych sugeruje, że Autorka aspirowała do przedłożenia pracy badawczej.</p> <p>Temat i model pracy dyplomowej są właściwe na studiach o profilu praktycznym, w pracy podjęto się diagnozy poziomu bezpieczeństwa energetycznego Polski. Praca nie rozwiązuje jednak żadnego praktycznego problemu i nie ma charakteru aplikacyjnego zwłaszcza ze względu na nieudolnie przeprowadzoną diagnozę. Nie opiera się ona na żadnym badaniu własnym. Praca umożliwia ocenę praktycznych umiejętności zawodowych analityka diagnozującego sytuację na arenie międzynarodowej.</p>
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	<b>TAK</b>
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	<p style="text-align: center;"><b>NIE</b></p> <p>Treść pracy jest niezgodna z tematem. W temacie zasygnalizowane zostały dwie role polityczne Polski podczas gdy w treści pracy pojawiają się zagadnienia ogólne (rozdział 1), "mix energetyczny" (rozdział 2) i kwestie efektywności energetycznej i współpracy z UE (rozdział 3). Jednocześnie, wbrew tematowi, rozdział 3 nie zajmuje się ściśle deklarowaną problematyką, lecz znowu zagadnieniami ogólnymi. Struktura pracy jest nielogiczna. Częściowo rozdział 1 przedstawia najważniejsze zagadnienia z tematu pracy, a dwa pozostałe wykraczają poza pole badawcze. Pracę zamyka przedstawienie hipotez, które nie są hipotezami.</p>
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	<p style="text-align: center;"><b>NIE</b></p> <p>W pracy nie zostały zastosowane żadne metody badawcze, choć metodyczną konsekwencją zaproponowania hipotez powinno być wybranie i zastosowanie metod badawczych do zebrania i analizy źródeł. Zasady poprawności terminologicznej nie są przestrzegane. W pracy znajdują się rażące błędy merytoryczne w zakresie wykorzystanej terminologii (np. "wyjaśnianie" zamiast "rozwiązywanie" problemu</p>

	<p>badawczego, "potwierdzanie" zamiast "przyjmowanie" hipotezy, która nie jest hipotezą, a gdyby była to nie miałyby wartości logicznej prawdy lub fałszu, więc nie mogłyby podlegać potwierdzeniu.</p> <p>W pracy znajdują się również błędy językowo-stylistyczne, np. "Zostało to także opisane: jak możliwe jest osiągnięcie poprawy sytuacji przez zmniejszenie energochłonności poszczególnych gospodarek tworzących Unię Europejską" (s. 40).</p>
<b>d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy</b>	<p><b>NIE</b></p> <p>Praca nie zawiera odniesień nie tylko do najnowszej światowej literatury przedmiotu, ale nawet do podstawowych polskojęzycznych opracowań (np. autorstwa Remigiusza Rosickiego).</p>
<b>Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera</b>	<p><b>NIE DOTYCZY</b></p>
<b>Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta</b>	<p>Oceny pracy dyplomowej wystawione przez opiekuna oraz recenzenta są bezzasadne. Praca zawiera liczne błędy merytoryczne, które nie zostały wskazane w recenzjach ani uwzględnione przy wystawieniu ocen. Do najpoważniejszych zaliczam: (1) pozorowanie prowadzenia badań empirycznych podczas faktycznego opisywania wybranej literatury przedmiotu – na końcu pracy znajduje się przedstawienie błędnych założeń metodycznych, które nie były podstawą przeprowadzenia badania wbrew deklaracji Autora, (2) brak przyjęcia jakichkolwiek podstaw teoretycznych do interpretowania zjawisk politycznych, (3) mylne traktowanie pytania badawczego jako celu badawczego, (4) brak stosowania metod, technik i narzędzi badawczych, (5) kilkakrotnie przedstawiony cel pracy, ale za każdym razem inny (np. ss. 6, 39, 40), (6) nieopanowana technika pisania pracy dyplomowej, w tym tworzenia przypisów.</p>

<b>Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)</b>	Pavel Krakun (17961)
<b>Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)</b>	Studia pierwszego stopnia stacjonarne
<b>Kierunek / specjalność</b>	Stosunki międzynarodowe
<b>Tytuł pracy dyplomowej</b>	Handel ludźmi i ochrona jego ofiar
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna</b>	prof. dr hab. Antoni Olak Ocena pracy dyplomowej: bardzo dobry (5,0)

Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr Paweł Rogalski Ocena pracy dyplomowej: dobry plus (4,5)
Średnia ze studiów	4,40
Ocena z egzaminu dyplomowego	dobry (4,0)
Ocena końcowa na dyplomie	dobry plus (4,5)
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Czym są obiektywne oznaki handlu ludźmi 2. ONZ jako międzynarodowa organizacja o charakterze globalnym 3. Formy handlu ludźmi
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Praca licencjacka o charakterze teoretyczno-opisowym składająca się z trzech rozdziałów. W rozdziale pierwszym Autor przedstawia podstawowe zagadnienia i pojęcia związane z handlem ludźmi. W rozdziale drugim przedstawiono główne problemy związane z handlem ludźmi oraz instytucje związane z procederem handlu ludźmi. Rozdział trzeci dedykowany jest formom przeciwdziałania handlu ludźmi w świetle prawa międzynarodowego.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	<b>TAK</b>
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	<b>TAK</b>
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	<b>NIE</b> Praca zawiera liczne błędy językowe i redakcyjne. Brak w niej jest typowych dla kierunku metod badawczych. Postawione w pracy pytania i hipotezy badawcze są zbyt tendencyjne i podejmują problematykę dobrze zbadaną i opisaną w literaturze.
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	<b>TAK</b>
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	<b>NIE DOTYCZY</b>
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Niezasadna. Praca została zbyt wysoko oceniona zarówno przez promotora (5.0), jak i recenzenta (4.5). Przeprowadzona analiza jest powierzchowna, ma charakter opisowy oraz błąd w niej elementu

	analitycznego.
<b>Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)</b>	Daniel Marcin Penszkał (17330)
<b>Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)</b>	Studia pierwszego stopnia stacjonarne
<b>Kierunek / specjalność</b>	Stosunki międzynarodowe
<b>Tytuł pracy dyplomowej</b>	Zasady demokratycznego państwa prawa na przykładzie Republiki Federalnej Niemiec
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna</b>	dr Maria Mazur Ocena pracy dyplomowej: dostateczny plus (3,5)
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta</b>	prof. dr hab. Antoni Olak Ocena pracy dyplomowej: dostateczny plus (3,5)
<b>Średnia ze studiów</b>	4,41
<b>Ocena z egzaminu dyplomowego</b>	dobry (4,0)
<b>Ocena końcowa na dyplomie</b>	dobry (4,0)
<b>Pytania zadane na egzaminie dyplomowym</b>	1. Pojęcie systemu politycznego. Czym różni się strój polityczny od systemu politycznego 2. Czym jest zasada federalizmu 3. Polityka bezpieczeństwa RP
<b>Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości</b>	Praca licencjacka o charakterze opisowym. W rozdziale pierwszym przedstawiono historię demokracji w RFN oraz podstawową charakterystykę ustawy zasadniczej RFN. Rozdział drugi poświęcony jest zagadnieniom związanym z zasadami państwa demokratycznego w świetle wybranych aktów prawnych i konstytucji Niemiec. Rozdział trzeci stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, czy liberalna demokracja zwyciężyła w świecie.
<b>Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:</b>	
<b>a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem</b>	TAK
<b>b. zgodności treści i struktury pracy z tematem</b>	TAK

c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Zasadna

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Anna Misiuk (17789)
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia pierwszego stopnia stacjonarne
Kierunek / specjalność	Stosunki międzynarodowe
Tytuł pracy dyplomowej	Rola i znaczenie kobiet w administracji rządowej Ukrainy
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Maria Mazur Ocena pracy dyplomowej: dobry (4,0)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	prof. nazdw. dr hab. Antoni Olak Ocena pracy dyplomowej: dobry (4,0)
Średnia ze studiów	4,44
Ocena z egzaminu dyplomowego	bardzo dobry (5,0)
Ocena końcowa na dyplomie	dobry plus (4,5)
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Jak ocenia Pani pozycję kobiet i mężczyzn na dowolnym stanowisku?  2. Definicje państwa  3. Formy pomocy rozwojowej
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Praca licencjacka o charakterze opisowym, dotycząca roli i znaczenia kobiet w administracji rządowej Ukrainy. W rozdziale pierwszym Autorka pracy przedstawia rolę kobiet w Ukrainie. W rozdziale drugim podejmuje temat



	równouprawnienia kobiet i mężczyzn. Rozdział trzeci dedykuje udział kobiet w Administracji publicznej Ukrainy.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	<b>TAK</b>
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	<b>NIE</b>  Struktura podziału treści oraz jej kolejność nie jest trafna. W szczególności rozdziału drugiego, który powinien być zastosowany jako wprowadzenie do pozostałych części pracy dyplomowej.
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	<b>NIE</b>  Zastosowana metodologia przedstawia szereg błędów. Sformułowane cele badawcze i hipoteza są w dużej mierze nieosiągalne bądź zbyt ogólne, co uniemożliwia ich weryfikację. Autorka wskazuje zawarcie w pracy rozdziału o charakterze teoretycznym, jednak nie realizuje zamierzonego celu. Proponowane metody badawcze nie są wystarczające. Jak wspomniano, organizacja tematyczna rozdziałów również wzbudza wątpliwości.
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	<b>TAK</b>
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	<b>NIE DOTYCZY</b>
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Ocena pracy dyplomowej nie jest zasadna. Wskazane nieprawidłowości nie zostały wychwycone przez promotora pracy licencjackiej, zarówno na etapie jej rozwoju jaki i końcowej ewaluacji. Recenzent, mimo wyszczególnienia poważnych błędów merytorycznych również nie uwzględnił ich w procesie oceny.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Anastasiia Yatsyna (18108)
Poziom studiów (studia)	Studia pierwszego stopnia stacjonarne

pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	
Kierunek / specjalność	Stosunki międzynarodowe
Tytuł pracy dyplomowej	Kryzys migracyjny na polsko-białoruskiej granicy w 2021 roku
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Maria Mazur Ocena pracy dyplomowej: bardzo dobry (5,0)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	prof. nadzw. dr hab. Antoni Olak Ocena pracy dyplomowej: dobry (4,0)
Średnia ze studiów	4,72
Ocena z egzaminu dyplomowego	bardzo dobry (5,0)
Ocena końcowa na dyplomie	bardzo dobry (5,0)
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Istota i zakres procesu globalizacji  2. Organy i instytucje RP odpowiedzialne za politykę migracyjną  3. Integracja monetarna w ramach UE
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	Praca licencjacka o charakterze opisowym. Autorka skupia się na temacie aktualnym dot. kryzysu migracyjnego na granicy polsko-białoruskiej.  W rozdziale pierwszym przedstawia uchodźców w Polsce na tle klasyfikacji poszczególnych grup migrantów. W rozdziale drugim omawia procedurę udzielania ochrony międzynarodowej w Polsce. W rozdziale trzecim zawiera opis kryzysu migracyjnego na granicy polsko-białoruskiej, skupiając się na wydarzeniach z 2021 roku.
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK  Zaleca się jednak większą uwagę w kontekście tworzenia

	przypisów i źródeł bibliograficznych.
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Zasadna

#### Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa

Nazwa zajęć lub grupy zajęć/ poziom studiów/ rok studiów	Imię i nazwisko, tytuł zawodowy /stopień naukowy/tytuł naukowy nauczyciela akademickiego	Uzasadnienie

#### Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	<i>międzynarodowy marketing terytorialny - projekt</i>
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Mgr Anna Bielak
Specjalność/forma (stacjonarne/ niestacjonarne) rok/semestr/grupa	Studia stacjonarne pierwszego stopnia, I rok, II semestr
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	18.04.2023 r., godz. 13:30-16:00, Sala 221, MS Teams
Kierunek /specjalność	Kierunek: stosunki międzynarodowe
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	31/21
Temat hospitowanych zajęć	Produkty marketingu terytorialnego
<b>Ocena:</b>	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu	Zajęcia zostały zrealizowane w formie wykładu,

<b>nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą</b>	konwersatorium i projektu. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia nawiązywał kontakt z grupą zadając pytania w celu weryfikacji poziomu znajomości prezentowanych treści i ustalenia potrzeby przedstawienia dodatkowych wyjaśnień. Skutecznie zachęcał również do aktywności, odpowiadania na pytania i prezentowania własnych spostrzeżeń. Prowadzący zajęcia upewniał się również, że studenci zagraniczni rozumieją przekazywane treści.
<b>b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem zajęć/grupy zajęć</b>	Tematyka zajęć była zgodna z sylabusem zajęć. Dotyczyła wybranych produktów marketingu politycznego.
<b>c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć</b>	Nauczyciel akademicki był bardzo dobrze merytorycznie przygotowany do zajęć, przedstawiał liczne przykłady, żeby zobrazować teorię, miał opracowane oryginalne i liczne studia przypadków. Prowadzona narracja była logiczna, spójna, ciekawa i zachęcająca słuchaczy do analitycznego myślenia i aktywnego uczestnictwa w zajęciach.
<b>d. poprawności doboru metod dydaktycznych</b>	Metody dydaktyczne zostały poprawnie dobrane (opis, wykład podający, konwersatoryjny, problemowy, dyskusja, studia przypadków, zajęcia praktyczne). Prowadzący wykorzystał wyłącznie metody tradycyjne.
<b>e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych</b>	Dobór materiałów dydaktycznych (prezentacji podczas zajęć i literatury przedmiotu) był właściwy, zgodny z podanymi treściami w sylabusie oraz wspomagający realizację efektów uczenia się.
<b>f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.</b>	Prowadzący zajęcia poprawnie posługiwał się prezentacją podczas zajęć.

<b>Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)</b>	<i>makroekonomia</i> - wykład
<b>Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia</b>	dr Jakub Bis
<b>Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa</b>	Studia stacjonarne pierwszego stopnia, I rok, II semestr
<b>Data, godzina, sala odbywania się zajęć</b>	21.04.2023 r., godz. 10:50-13:20, Platforma Moodle
<b>Kierunek /specjalność</b>	Kierunek: Stosunki międzynarodowe
<b>Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach</b>	31/15

<b>Temat hospitowanych zajęć</b>	Teorie wahań koniunkturalnych. Cykle koniunkturalne (klasyczne, postkondratiewskie) – przyczyny, fazy, wskaźniki. Rola państwa w gospodarce rynkowej. Skutki ingerencji państwowej w gospodarkę. Polityka fiskalna państwa, polityka monetarna – cele, funkcje, narzędzia, podmioty realizujące.
<b>Ocena:</b>	
<b>a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą</b>	Zajęcia realizowane w formie wykładu on-line bez interakcji ze studentami. Jednokierunkowa komunikacja wykładowcy.
<b>b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem zajęć/grupy zajęć</b>	Zgodne
<b>c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć</b>	Nauczyciel należycie przygotowany do zajęć
<b>d. poprawności doboru metod dydaktycznych</b>	Poprawne
<b>e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych</b>	Poprawne – materiały w formie prezentacji multimedialnej
<b>f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.</b>	Poprawna

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	<i>integracja europejska i prawo UE - wykład</i>
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	dr Paweł Lesiński
Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa	Studia stacjonarne pierwszego stopnia, II rok, IV semestr
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	21.04.2023 r., godz. 08:15-10:45, Platforma Moodle
Kierunek /specjalność	Kierunek: Stosunki międzynarodowe
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	25
Temat hospitowanych zajęć	Ewolucja procesów integracji europejskiej. Droga do UE. Integracja Europejska a państwo narodowe.
<b>Ocena:</b>	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	Zajęcia zrealizowane zostały w formie głosowego wykładu on-line, bez interakcji ze studentami. Jednokierunkowa komunikacja wykładowcy. Zarówno nauczyciel akademicki jak i studenci nie mieli włączonych kamer.
b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem zajęć/grupy zajęć	Tematyka zajęć, zgodna z sylabusem zajęć, dotyczyła procesów i inicjatyw integracyjnych w Europie po II wojnie światowej.
c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	Przygotowanie merytoryczne wykładowcy należy uznać za właściwe. Zaobserwować można było znajomość tematu i jego wcześniejsze opracowanie.
d. poprawności doboru metod dydaktycznych	Poprawne
e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych	Poprawne
f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	Do prowadzenia zajęć wykorzystano, w poprawny sposób, prezentację PPT.

#### Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

#### Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

.....  
(data, podpis)



## Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

### Profil praktyczny

#### Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

##### Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

##### Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

##### Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

##### Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

#### Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

##### Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

#### **Standard jakości kształcenia 2.1a**

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

#### **Standard jakości kształcenia 2.2**

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

#### **Standard jakości kształcenia 2.2a**

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

#### **Standard jakości kształcenia 2.3**

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

#### **Standard jakości kształcenia 2.4**

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

#### **Standard jakości kształcenia 2.4a**

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

#### **Standard jakości kształcenia 2.5**

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

### **Standard jakości kształcenia 2.5a**

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

### **Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie**

#### **Standard jakości kształcenia 3.1**

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

#### **Standard jakości kształcenia 3.2**

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

#### **Standard jakości kształcenia 3.2a**

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

#### **Standard jakości kształcenia 3.3**

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

### **Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry**

#### **Standard jakości kształcenia 4.1**

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

#### **Standard jakości kształcenia 4.1a**

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

#### **Standard jakości kształcenia 4.2**

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

### **Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie**

#### **Standard jakości kształcenia 5.1**

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

#### **Standard jakości kształcenia 5.1a**

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

#### **Standard jakości kształcenia 5.2**

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

### **Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku**

### **Standard jakości kształcenia 6.1**

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

### **Standard jakości kształcenia 6.2**

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

## **Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku**

### **Standard jakości kształcenia 7.1**

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

### **Standard jakości kształcenia 7.2**

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

## **Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia**

### **Standard jakości kształcenia 8.1**

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

### **Standard jakości kształcenia 8.2**

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

## **Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach**

### **Standard jakości kształcenia 9.1**

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

#### **Standard jakości kształcenia 9.2**

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

#### **Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów**

##### **Standard jakości kształcenia 10.1**

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

##### **Standard jakości kształcenia 10.2**

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.



Polska  
Komisja  
Akredytacyjna

[www.pka.edu.pl](http://www.pka.edu.pl)